

POGODA
Dzisiaj pochmurnie z możliwością opadów zamarzającego deszczu lub śniegu. Temperatura w dzień 37 F (3,7 C).
Jutro przeważnie słonecznie z możliwością opadów przelotnego deszczu. Temperatura 43 F (6,1 C).

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908
AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE—MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

KALENDARZYK
Dzisiaj środa, 7 marca — Pawła, Tomasza.
Jutro czwartek, 8 marca — Jana, Wincentego, Beaty.
Pojutrze piątek, 9 marca — Katarzyny, Franciszki.

No. 46 Rok (Vol.) LXXXIII

CHICAGO, IL, Środa, 7 Marca (March 7), 1990

Telefon wszystkich biur 286-0141. **50¢**

W dzisiejszym numerze

- * Ostatni baka w Chicago (str. 2)
- * Uchwały Prezydium Rady Koordynacyjnej Polonii Wolnego Świata (str. 3)
- * Pan Wołodyjowski w Ameryce i Kanadzie (str. 5)
- * O uczuleniach pisze dr J. Langiewicz (str. 4)
- * Czy Polska skorzysta z doświadczeń Zachodu? (str. 4)

Zamach stanu w Kabulu

Kabul (Reuter, UPI) — Nalot zamachowców na pałac prezydencki w Kabulu został odparty, lecz nadal w całym mieście wybuchają sporadyczne walki. Zamach przeciwko popieranemu przez Moskwę prez. Nadżbullahowi zorganizował minister obrony w porozumieniu z liderem muzułmańskiego ruchu oporu.

Choć rząd utrzymuje, że zagrożenie zostało odparte, inne źródła donoszą o trwających atakach z powietrza i ulicznych walkach.

Przywódca fundamentalistów stacjonujących w Islamabadzie, Gulbuddin Hekmatyar wydał dziś oświadczenie, w którym zapewnia, że oddziały min. Nawaza Tanai przejęły kontrolę nad bazą lotniczą Bagram, położoną w odległości 20 mil od Kabulu. Tam też toczona jest najbardziej zacięta bitwa powietrzna. Rebeliantom udało się zestrzelić jeden myśliwiec rządowy. Podobne w treści informacje dotarły z innych źródeł do zachodnich dyplomatów.

Radio kabulskie donosi natomiast, że prez. Nadżbullah i lojalne mu oddziały skruszyły siły rebeliantów. Dziś rano radiowi spikerzy zawiadomili o odzyskaniu kontroli przez lojalistów rządowych nad budynkiem ministerstwa obrony i o uwiezieniu kilku dowódców zamachu.

Radio Kabul podało, że prezydent Nadżbullah mianował nowego ministra obrony, którym został Aslam Watandżar, a w Kabulu została wprowadzona godzina policyjna od 7:00 wieczorem.

W Londynie afgański charge d'affaires Taza Khan Wiał oświadczył, że liczba ofiar jest nieznacząca, gdyż posiadał wcześniejsze informacje o organizowanym spisku.

We wtorek prez. Nadżbullah w telewizyjnym wystąpieniu powiedział społeczeństwu o wydaniu rozkazu ścigania Tanai, który zbiegł w niewiadomym kierunku. Natomiast w oświadczeniu odczytanym przez kabulskie radio rząd zaofiarował amnestię wszystkim zamachowcom, którzy poddadzą się bez walki. (eg)

Propozycja podwyżki opłat pocztowych

Washington. (Reuter) — Urząd Poczt USA zwrócił się w miniony wtorek o wydanie zezwolenia na zwiększenie opłat za swe usługi o 19 proc. przez co w lutym przyszłego roku opłata za list pierwszej kolejności doręczania podniesie się do 30¢.

Pocztmistrz generalny Anthony Frank oświadczył, iż z wyliczeń wynika, że przeciętny Amerykanin na usługi pocztowe będzie musiał wydawać rocznie od \$10 do \$11 więcej niż dotychczas.

Z drugiej strony Anthony Frank zapewnił, iż dochody poczty USA większe o \$7.1 mld będą w przyszłym roku niezwykle potrzebne, by w ten sposób pokryć rosnące koszty doręczania przesyłek pocztowych.

Na wpół niezależny Urząd Poczt USA nie otrzymujący żadnych subsydiów rządowych o podwyżkę op-

Byli wysocy oficerowie tajnej policji Securitate i milicji oraz dygnitarze ministerstwa spraw wewnętrznych odpowiedzialni za masakrę w Timisoarze 17 grudnia 1989 roku, zasiedli w piątek — w pasiakach więziennych i z ogolonymi głowami — na ławie oskarżonych.

W miastach zwycięża opozycja

Wstępne wyniki wyborów lokalnych w ZSSR

Moskwa (Reuter) — W wielu okręgach wyborczych Związku Radzieckiego konieczne będzie przeprowadzenie dodatkowej rundy wyborów, gdyż wielu kandydatów nie uzyskało wymaganych 50 procent głosów.

Podczas gdy w wielkich miastach opozycyjni kandydaci zdecydowanie zwyciężyli reprezentantów partii, większość miejsc pozostała nie zajęta ze względu na wielość kandydatów.

W samej Rosji listy kandydatów obejmowały 7,000 nazwisk; na Ukrainie o 450 miejsc ubiegało się 3,091 chętnych, a na Białorusi spośród 1,128 kandydatów głosujący musieli wybrać 310.

Zdaniem jednego z wysokich urzędników elekcyjnych "wyborcy nie znający bliższych informacji o kandydatach, rzadko mieli rozeznanie, na kogo głosowali."

Dodatkowe wybory w republikach rosyjskiej, ukraińskiej i białoruskiej odbędą się 18 marca.

Do wtorku rano wyniki głosowania nadeszły z zaledwie 550 okręgów Rosji, która ma ich 1,068. "Widać jasno, że obecna ordynacja wyborcza jest daleka od doskonałości" — powiedział Michaił Kukuszkin, wiceprzewodniczący rosyjskiej komisji wyborczej.

Wstępne wyniki wskazują, że

wśród tych, którzy zdecydowanie wygrali w niedzielnym głosowaniu, znajduje się wielu byłych więźniów politycznych i radykalnych aktywistów.

Według nieoficjalnych danych z Leningradzie kandydaci popierani przez blok "Demokratyczne Wybory 1990" wygrali zdecydowaną większość miejsc w radzie miejskiej.

Zdecydowanymi zwycięzcami w Moskwie są m. in. skrytykowany ostatnio przez Gorbaczowa liberalny dziennikarz Władisław Starkow oraz Siergiej Kowalow, były więzień polityczny i współpracownik zmarłego niedawno Andreja Sacharowa.

Borys Jelcyn, lider opozycji parlamentarnej, zdobył około 80 procent głosów w swoim rodzinnym Swierdłowsku.

Na Białorusi zdecydowanie wygrał m. in. przywódca opozycji Zenon Pożniak, a na Ukrainie organizacja "Ruch" odniosła wielkie zwycięstwo wyborcze i ma zamiar utworzyć regularną opozycyjną partię polityczną.

Podczas gdy opozycja odniosła sukces w dużych miastach, na prowincji aparat partyjny gładko wygrał wybory, często na skutek braku kontrkandydatów. "Izwestia" podaje, że 70 procent głosujących w Wołodzie miało tylko

jedną — partyjną — listę kandydatów, a w innych okręgach zanotowano protesty przeciw brakowi demokratycznej alternatywy wyborczej. (kc)

Berlin Wschodni (Reuter) — Wstępne rozmowy na temat niemieckiego zjednoczenia między przedstawicielami obu państw rozpoczęły się już w najbliższy piątek, a więc na 9 dni przed wyborami w NRD. Przyspieszenie terminu tego spotkania nastąpiło w związku z potrzebą przedyskutowania mechanizmów zjednoczeniowych z aliantami wojejnymi, jaka wyłoniła się po ostatniej huśtawce oświadczeń i deklaracji kanclerza Kohla i jego partnerów z rządowej koalicji, reprezentujących szeroki wachlarz życzeń i pragnień niemieckiego społeczeństwa, w tym szczególnie niepokojących i niebezpiecznych dla stabilizacji w Europie zwolenników rewizji granic.

Pierwsza konferencja reprezentantów obu państw niemieckich, USA, ZSSR, W. Brytanii i Francji najprawdopodobniej odbędzie się we wtorek przyszłego tygodnia.

Teoretycznie, cztery mocarstwa mają ostateczny głos w sprawie zjednoczenia Niemiec. W praktyce

Rezolucja Wydziału Stanowego KPA w sprawie wyborów do samorządów lokalnych w Polsce

KPA, od początku swego istnienia (z. od 1944 roku, wierny był fundamentalnej zasadzie wspierania działań Polaków w Kraju i na emigracji na rzecz niepodległości państwa polskiego, wolności jego obywateli i zaprowadzenia w Polsce demokracji.

Rok 1989 przyniósł Polsce dalszy, istotny postęp w procesie uzyskania niepodległości, wolności i demokracji, chociaż wybory w czerwcu 1989 roku nie były w pełni demokratyczne.

Wszystkie 35% miejsc w Sejmie i 99% miejsc w Senacie zdobyli kandydaci KOS, a zatem tylko jednego ugrupowania opozycyjnego, uwiarygodnionego przez L. Wałęsę.

Wybory 1989 roku okazały się w gruncie rzeczy bardzo ważnym plebiscytem, przeciwko komunizmowi i taki musiał być ich charakter. My, KPA, nie oceniamy działań grup politycznych, działających w Polsce, ważne jest dla nas jedynie, by nie były to grupy komunistyczne lub od komunistów zależne.

Wiosną tego roku w maju odbędą się w Polsce wybory do samorządów lokalnych. Będą to pierwsze od ponad 50 lat wolne wybory w Polsce, które powinny doprowadzić do utworzenia całego systemu autentycznych władz terytorialnych, będących emanacją woli społeczeństwa. Jak w każdych wyborach, ubiegać się będą o mandaty przedstawiciele różnych ugrupowań.

Obok rządzącego dzisiaj "lewicowo-demokratycznego" kierunku, reprezentowanego przez K.O. w rywalizacji wyborczej wezmą udział przedstawiciele ugrupowań centrowych i prawicowych, a więc bardziej konserwatywnych.

KPA zwraca się do wszystkich Polaków i Amerykanów polskiego pochodzenia oraz wszystkich przyjaciół Narodu Polskiego, aby wsparli finansowo kampanię wyborczą do samorządów lokalnych w Polsce.

Udzielając takiej pomocy przyczynimy się do przyspieszenia niepodległości i demokracji P.R.

Roman Puciński
Prezes KPA, Wydz. na Stan Illinois

Przygotowania do rozmów o zjednoczeniu Niemiec

Przyspieszono termin spotkań NRD-RFN i "dwa + cztery"

nikt nie wierzy by ktokolwiek — zakładając że tego chce — był w stanie powstrzymać ruch w tym kierunku. Chociaż kwestia polskich granic narobiła ostatnio dużo szumu nie przypuszcza się, by właśnie ona stanowiła główny temat pertraktacji.

Rozmówcy skupiają się raczej na bardziej — zdaniem zachodnich dyplomatów — skomplikowanym problemie, a więc militarnym statusie przyszłych Niemiec.

Zwycięskie mocarstwa zagwarantowały sobie rolę w kształtowaniu Niemiec zawierając szereg porozumień i oświadczeń po pokonaniu i w czasie okupacji Trzeciej Rzeszy pod koniec wojny.

5 czerwca, 1945 roku, 4 tygodnie po kapitulacji Niemiec ustalono, że do tego dnia o granicach i statusie Niemiec będą decydować zwycięzcy.

W chwili obecnej przestał istnieć problem, czy zezwolić na zjednoczenie? A powstał w jaki sposób i w jakim czasie?

(eg)

Koalicja rządowa Kohla deklaruje nienaruszalność granic RP

Bonn (UPI) — Kanclerz Helmut Kohl wraz z innymi przywódcami zachodniemieckiej koalicji rządowej zobowiązał się do respektowania powojennych granic Polski. W wyniku nadzwyczajnej sesji zwolnionej celem rozwiązania rządowego kryzysu wydano wspólne oświadczenie o nienaruszalności granicy na Odrze i Nysie Łużyckiej. Treść tekstu, w którym znalazły się rów-

nież słowa nadziei, że Polska nie będzie domagać się reparacji, wzbudza podejrzenia, że zachodniemieccy politycy wdali się w efektywną lecz nieczystą grę. Nie jest całkiem wykluczone, że kanclerz upierał się przy swych propozycjach po to, aby tym łatwiej wycofać na Polskę przyrzeczenia o rezygnacji z odszkodowań.

Koalicja wezwała parlamenty obu

państw niemieckich do wydania deklaracji o nienaruszalności polskich granic.

Koalicjyjni przywódcy zakładają, że Polska ze swej strony uszanuje zobowiązania złożone w 1953 roku, w których rezygnuje z wszelkich odszkodowań. Co więcej, oczekują przyznania praw niemieckiej mniejszości etnicznej.

Kohl stoi przed trudnym zadaniem przekonania prawicowego skrzydła swej własnej partii o słuszności swojej ostatniej decyzji. Grupy te otwarcie zaczęły domagać się odzyskania utraconych ziem. Chrześcijańsko-demokratyczny polityk Hubert Czaja kwestionował prawo niemieckich parlamentów do zatwierdzania formalnych deklaracji w sprawie polskich granic. "Zrezygnujemy się raczej rządowej koalicji niż części naszej ojczyzny" — oświadczył Czaja stojący na czele Ligii Wygnańców, organizacji, która podobno reprezentuje interesy milionów Niemców usuniętych z Polski, Czechosłowacji i Węgier po II wojnie światowej.

W zachodniemieckim parlamencie zasiada 30 deputowanych Ligii. Bez nich koalicja Kohla nie posiadałaby absolutnej większości. (eg)

"I am Jakobowski"

Komentarz Waltera Jacoba w Dniu Pułaskiego

Znany spiker telewizyjny Walter Jacobs wygłosił w poniedziałek, w ramach swojego popularnego programu "The 10 o'clock news," nadawanego o 10 wieczorem na kanale 2 — komentarz na temat Dnia Pułaskiego.

Jacobs przedstawił sylwetki wielkich Polaków znanych w całym świecie jak np. Kopernik, Szopen, Maria Curie-Skłodowska, Ignacy Paderewski, Jan Paweł II, a następnie wymienił długi szereg nazwisk Amerykanów polskiego pochodzenia, polityków, sportowców, pisarzy, którzy dobrze się zasłużyli lub służą Stanom Zjednoczonym (Dan Rostenkowski, Stan Musiał).

Mówił także, że bardzo wiele popularnych postaci w najrozmai-

tych dziedzinach publicznego życia (dziennikarze, sportowcy, byznesmeni) przynajmniej do polskich przodków, krewnych, powinowatych. Np. pół-Polak Mike Royko lub Mike Ditka, który "chciałby być Polakiem". Jest wielu innych, w których nazwiskach trudno już dośledzić polskie korzenie, którzy jednak w jakiś sposób wyrosli na polskiej tradycji, że świadomością swojego pochodzenia.

Jak niepoważnie wobec tych przykładów wyglądają słynne "Polish jokes"!

Swój, tak miły dla ucha każdego Polaka, komentarz zakończył Jacobs niespodziewanie i efektywnie: "And I am Walter Jakobowski!"

(pm)

Co słyszać wśród Podhalan?

Redaguje: Władysław Tokarz

Ostatni baca w Chicago

Jacek i Ludwika Toczki

Ej, Ty baco, baco nas, dobrych chłopców na zbój mas,

Jesce lepszych byś ich miał, kiebyś syra winyćy dał.

Jak czytelnicy naszej kroniki podhalańskiej zauważyli kilka miesięcy temu ukazało się zdjęcie Jacka Toczki z objaśnieniem, że pochodzi w Witowa i w dalszym ciągu zajmuje się wyrobem oscypków. Dzisiaj powracam do tego tematu chcąc zapoznać czytelników z tym ciekawym góraliem, którego pasją życiową był wyrób serów z mleka owczego, a pasja ta nie opuściła go na ziemi amerykańskiej, nie zatracił swojej umiejętności i dalej kont-

ynuuje wyrób sera owczego, słynnych oscypków, bryndzy i żetycy.

Nie ma ważniejszej imprezy w Domu Podhalan gdzie nie było Jacka i Ludwiki Toczki ze swoimi serami, stoisko swoje zawsze mają w holu Domu Podhalan i częstują wszystkich wchodzących zachwalając swoje sery.

Ciekawe i barwne było życie Jacka. Już jako 12 letni chłopiec "naganiał" owce do udoju jako "honielnik" w Dolinie Chochołowskiej, w roku 1939 Jacek był już juhasem, pilnował owce na wypasach, pilnował udoju, zajmował się wyrobem sera, oscypków, bryndzy, zastępo-

wał bacę w obowiązkach.

W roku 1965 Jacek wraz z rodziną jest już w Chicago jednak myśli, aby wyrabiać sery owcze nie dają mu spokoju tym bardziej, że doszły go wiadomości, że w stanie Wisconsin hodują owce, a więc gdzie są owce tam musi być mleko, a więc ma kontakty z Józefem Królem i Józefem Gilem (obecnie hon. prezesami Z.P.), którzy mu dostarczają mleko owcze od czasu do czasu, w końcu sam zapoznaje farmerów w Wisconsin i skupuje u nich mleko a w Chicago wyrabia sery owcze.

W wyniku kontaktów w Wisconsin Jacek występował kilkakrotnie ze swoimi produktami w Lake Delton i Dells, za tym wyroby serów owczych znane są w obydwu stanach, Wisconsin i Illinois, nie było żadnej większej imprezy w Zw. Podhalan, aby nie było tam Jacka i Ludwiki ze swoim stoiskiem i gościnnym częstowaniem. Gościnność Toczkiów jest znana wszystkim, nawet w Rzymie Toczkiowie pokazali się ze swoimi serami i oscypkami propagując góralczyznę.

Obecnie Jacek przeszedł na "bacowską pensję" i mniej już zajmuje się wyrobem serów, ale gdy tylko nadarzy się okazja to w Jacku zaraz odzywa się baco i "natura bacowska" nie daje mu spokoju i znów wyciąga putnie i skopce i przystępuje do wyrobów serów góralskich, które były jego życiową pasją.

W. Tokarz.

Kalendarzyk imprez

Prezes Klubu Wierczy Michał Cieśla, serdecznie zaprasza wszystkich Podhalan i całą Polonię na historyczny film o Związku Podhalan, który będzie wyświetlany w niedzielę 11 marca o godzinie 3:00 po południu w Domu Podhalan 4808 S. Archer Ave. Donacja tylko 3 dolary. Całkowity dochód jest przeznaczony na potrzeby Związku Podhalan.

☆☆

Koło nr 38 Ludźmierz pod patronatem Matki Boskiej Ludźmierskiej, zaprasza na zabawę stoliczkową, tak zwane Social Party, która się odbędzie w niedzielę 11 marca w Domu Podhalan.

Początek o godzinie 2:00 po południu. Zarząd zaprasza wszystkich Podhalan oraz Polonię. Fanty mile widziane. Całkowity dochód prze-

naczony na budowę remizy strażackiej w Ludźmierzu.

Wybory w Kole Morskie Oko

Otrzymałmy relację z Koła nr 3-ci Morskie Oko w którym na zebraniu dniu 7 stycznia dokonano wyboru zarządu na rok obecny. Koło Morskie Oko założone 60 lat temu w południowo-wschodnich dzielnicach miasta Chicago, a członkowie pochodzili ze Skalnego Podhala, ziemi nowosądeckiej i limanowskiej.

Po załatwieniu spraw rutynowych i sprawozdaniu zarządu za rok ubiegły prezes Jan Panek poprosił honorowego prezesa Michała Kurzeja do przeprowadzenia wyborów w wyniku których zarząd przedstawia się następująco: hon. prezes — Michał Kurzeja, Jan Panek — prezes, Stanisław Czarniak — wiceprezes, Maria Mikołajczyk — wiceprezeska, Michał Scisłowski — sekr. prot, Franciszka Mikołajczyk — sekr. fin, Jan Madoń — skarbnik. Na kapelana poproszono O. Tomasza Balyśa.

Nowemu zarządowi życzymy dużo sukcesów w pracy dla dobra Zw. Podhalan.

Klub Witów wybrał nowy Zarząd

W niedzielę 11 lutego w Domu Podhalan odbyło się zebranie Klubu Witów, które miało za zadanie wybór nowego zarządu na rok obecny. Z ramienia zarządu głównego Zw. Podhalan wybory przeprowadził dyr. Józef Bafia, przy udziale skarbniczki Z. Gł. Zofii Karkowskiej.

Po sprawozdaniach przystąpiono do wyborów, które dały następujący wynik: Mieczysław Jan Koenig — prezes, Jacek Toczki — wiceprezes, Zofia Karkowska — wiceprezeska, Józefa Gewont — sekr. prot. Maria Szymusiak — sekr. fin, Zofia Michaniak — skarbnik, Tadeusz Toczki — chorąży, Edward Tyłka — podchorąży, Bronia Koenik, Stanisław Chrobak — rada gosp. Dyrektorką pozostała nadal Zofia Karkowska.

Dyr. Józef Bafia, odebrał przy sięgę od nowego zarządu. Klub Witów, Koło nr. 27 Zw. Podhalan ma bogate tradycje w kultuowaniu tradycji podhalańskiej tak w Ameryce jak i również w rodzinnej wiosce gdzie do dziś dnia czynny jest zespół

młodzieżowy pod nazwą Witowania, który dawał występy w całej Polsce i poza granicą. Załączono zdjęcie przedstawia zespół na występach w Anglii.

Zebranie Zarządu Głównego i Dyrekcji Związku Podhalan odbędzie się w środę, 14 marca, o godzinie 7 wiecz., w Domu Związku Podhalan. Prosimy wszystkich o niezawodne przybycie.

W. Tokarz

Nowa ustawa o własności w ZSSR

Moskwa (Reuter) — Rada Najwyższa przyjęła we wtorek szereg ustaw dotyczących własności, zmieniająca uprawianą przez dziecięciolecia komunistyczną politykę w tej dziedzinie.

W pięciodzinnej gorącej debacie deputowani przyjęli podstawową ustawę o własności stwarzając możliwości posiadania niewielkich fabryk, jedynie zabraniającą "wyzysku ludzi pracy".

Ustawa wychodzi poza rządową propozycję zgłoszoną w ubiegłym miesiącu; może ona otworzyć drogę do prywatnej własności w zachodnim stylu, stanowiącej tabu w państwach komunistycznych.

Stosunkiem głosów 350:3 z 11 wstrzymującymi się, Rada Najwyższa zatwierdziła równe prawa dla wszystkich form własności w Związku Sowietkim.

Ustawa unika terminu "własność prywatna", używając w to miejsce zwrotu "własność obywatelska" dla określenia posiadania dóbr kapitałowych takich jak maszyny i wyposażenie gospodarstw rolnych.

Od tej pory uprawnione będzie w ZSSR posiadanie małych fabryk, restauracji, zakładów fryzjerskich i podobnych byznesów.

(kc)

PNA/St. Hilary girls basketball tourney reaches third round

Young ladies are in the spotlight of PNA basketball—specifically eighth graders—as a tournament co-sponsored with St. Hilary continues in that school's gym, California and Bryn Mawr Aves.

Wednesday, four games are scheduled in two brackets from 5:30 PM on. Competition between the 16 schools entered began Monday and concludes with the championship contest Sunday, Mar. 11.

To date, Sts. Constance, Cornelius and Thomas have won while IHM, St. Emily and St. William dropped to the consolation bracket after losses.

Some 29 awards and trophies will be presented to the top four teams, the consolation champs and finalist individuals.

Tournament information is available from co-directors Al Raya of St. Hilary, 539-7998 or PNA Sports Coordinator Rich Piasecki, 286-0500, X309. (pm)

DENTYSTA

BEZBOLESNE LECZENIE NISKIE CENY

17 lat doświadczenia. Nowoczesny gabinet, kompletne leczenie i uzupełnianie brakującego uzębienia. Spłaty w ratach. Ubezpieczeni mile widziani. 9 rano-10 wieczorem, 6 dni w tygodniu.

DR. WANDA ROGALSKA
4417 N. Central Ave.
282-4020

BIURA PRAWNE JOHN'A ROKACZA

Adwokat mówiący po polsku zajmuje się wszelkiego rodzaju sprawami.

- Rozwody
- Uszkodzenia Cieleśne
- Sprawy Kryminalne
- Przekroczenia Drogowe w Stanie Nietrzeźwym

Pierwsza Wizyta BEZ OPŁATY
Przyjmuje Także Wieczorami
Dzwon 7 dni w tygodniu
24-godzinny. Dwa biura:
Downtown i Northwest

726-3753

Wojciech Białasiewicz 16. Afera "Wismana"

Z dziejów zamojskich grup szturmowych ZWZ-AK

"Przyjęto nas na dyżurce — wspomina dalsze wydarzenia po doprowadzeniu aresztowanych do siedziby zamojskiego gestapo Henryk Malinowski — i rozdzielono do cel. Mnie osadzono w celi, gdzie siedział już Edward Harczuk. Niektóre osoby przesłuchiwało jeszcze tej samej nocy. Pamiętam bardzo skatowaną Krystynę Kokoć. Nad ranem zbito Harczuka, po którego przychodził gestapowiec Mazurek, który go znał osobiście. Mnie przesłuchiwało koło południa. Gestapowcom chodziło o dalsze kontakty, o informacje dotyczące organizacji. W piwnicach gestapo byliśmy przez siedem dni. W Wielki Piątek wywieźli nas do więzienia przy ul. Okrzei, gdzie nas rozproszkowali po celach¹³⁷.

Przez blisko cztery miesiące działacze ruchu oporu aresztowani z powodu zdrady "Wismana" trzymani byli w więzieniu zamojskim, skąd gestapo przewoziło poszczególne osoby konną bryczką na przesłuchania do kamienicy Czerskiego. Wspomina Jadwiga Muszyńska, pisząc o dalszych losach męża, Edwarda Harczuka:

"Aresztowanych przewieziono do gestapo. Po tygodniu ciężkich przesłuchań, w Wielki Piątek zaczęto stopniowo przewozić ich do więzienia. Tego dnia chodziliśmy wolno po ul. Żeromskiego, licząc na to, że może zobacze męża. Istotnie, o którejś godzinie około południa zobaczyłam bryczkę, na której wieszono męża skutego z Rybińskim. Siedzieli na głównym siedzeniu, a przed nimi dwóch gestapowców z automatami. Stałam pod sklepem na ul. Żeromskiego. Mijając mąż popatrzył na mnie tak, jak byśmy się nie znali — każdy gest mógł spowodować ostrą reakcję eskorty.

Przez parę dni w więzieniu był w izolacji, był bardzo pobity. Wiadomość tę otrzymałam od strażniczki więzienia, która przyjechała z niemieckimi strażnikami do sklepu z kwiatami i nowalijkami na ul. Bazylińskiej. Weszłam za nimi. Strażniczka, Janina Basak, rozmawiając ze sklepową, między zdaniem powiadomiła mnie o tym. Jednocześnie powiedziała, by przynieść papierosy, to zabierze"¹³⁸.

W okresie pobytu w zamojskim więzieniu aresztowanym udało się nawiązać dość regularny kontakt grypsowy z rodzinami. Było to możliwe jedynie dzięki patriotycznej postawie oraz poświęceniu niektórych polskich strażników więziennych.

"Duży jednak wpływ na utrzymanie jakiejś takiej formy psychicznej — stwierdza przebywający w tym czasie w zamojskim więzieniu Czesław Górniewicz — miało bardzo przyzwyczajenie, czasami wręcz przyjacielskie, traktowanie nas, politycznych, przez pracowników polskiej straży więziennej. Robili oni wszystko, żeby nam złagodzić pobyt w więzieniu, pomagali na każdym kroku. Przemycali z wolności żywność i lekarstwa, z narażeniem życia wynosili i przynosili grypsy, utrzymywali kontakt z organizacją podziemną, informując m.in. o stanie niektórych storturowanych więźniów. Ułatwiali nam kontakty z kolegami siedzącymi w innych celach, przetrzymywali zawsze przed niebezpieczeństwem ze strony Niemców oraz szpicłów działających na terenie więzienia.

Przytoczę jeden przykład świadczący o ich nieocenionej życzliwości. Rzec miało miejsce na krótko przed naszym wyjazdem na Zamek lubelski. Po apelu wieczornym, kiedy upewniliśmy się wspólnie z kolegami, którzy mnie ubezpieczali, że podwórko więzienne jest puste, zacząłem powoli spuszczać po murze na cienkim mocnym sznurku "konika", tzn. gryps. Miał dotrzeć z naszej czternastki do okna kobiecej celi, znajdującej się pod nami na parterze. Na gryps oczekiwała już nasza koleżanka, Miła Zakrzewska, była uczennica zamojskiego gimnazjum. Przekazywana wiadomość miała wielką wagę, zawierała pewne szczegóły z przesłuchań członków organizacji podziemnej, z którą Miła była związana. W chwili, gdy spuszczałem gryps, pełniący wówczas dyżur przodownik straży więziennej Dulla przechodził blisko muru. Nie mogliśmy się wychylić, bo przeszkadzała krata, więc nie widzieliśmy. Spuściliśmy "konika" dos-

łownie panu Dulli na głowę. Poczułem szarpnięcie i gryps znalazł się w jego ręku. Odszedł kilka kroków w kierunku podwórza i pogroził mi palcem. Pospacerował chwilę, a potem podszedł do okienka celi kobiecej, gdzie stała przerażona Miła i dyskretnie przekazał jej gryps.

Tacy to byli ludzie i Polacy — przodownik Dulla, strażnik Wójcik (aresztowany, torturowany i rozstrzelany wiosną 1944 r. w Chełmie Lub.), strażnik Nosewicz (aresztowany, skatowany, zbiegł z konwoju ewakuacyjnego wychodzącego z Zamku lubelskiego 22 lipca 1944 r.), przodownik Główny i inni, których nazwisk niestety już nie pamiętam¹³⁹.

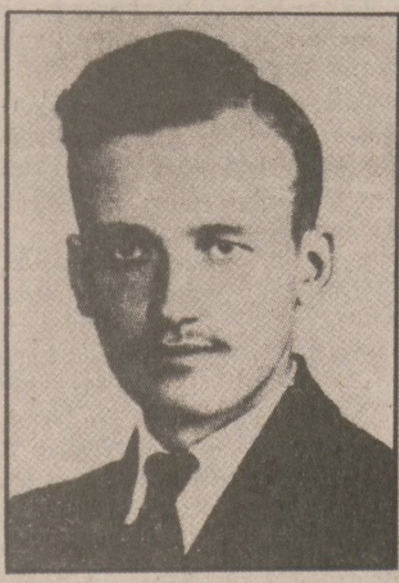
Wiele grypsów przesłał z więzienia Zbyszek Malinowski. Były to małe karteluszki papieru zapisane gęsto drobnym pismem, w których przekazywał swoje myśli i uczucia, wykazując większą troskę o rodzinę, aniżeli o siebie i o swoje dalsze losy. Grypsy przemycane były razem z bielizną, którą oddawano rodzinie do prania. W każdym niemal grypsie Zbyszek prosił o przekazywanie mu informacji dotyczących aktualnego biegu wydarzeń nie tylko w okupowanym kraju, lecz także na arenie światowej objętej wojenną pożogą. Oto fragmenty kilku z nich:

Jest mi ciężko, to prawda — pisał pod datą 20 czerwca 1942 r. — ale nie żałuję wcale tego, co się stało, żałuję tylko, że ufałem za bardzo jednemu człowiekowi¹⁴⁰. Pisząc te słowa myślał zapewne o "Wismanie", który w tak straszny sposób zawiódł nie tylko zaufanie Zbyszka, ale także wielu jego kolegów.

"Zostawiam sobie nie przeczytane zeszyty "Wiedzy i Życia" — infor-

Zbigniew Malinowski "Judyń"

Antoni Grabowski

mował 1 lipca 1942 r. — i proszę o przesłanie paru dalszych oraz coś leższego. Żał mi wprawdzie straconego czasu, ale nie jestem w stanie czytać ciągle rzeczy poważniejszych, jest to wpływ środowiska¹⁴¹.

Jeśli kiedykolwiek jest mi ciężko i smutno, to nie ze względu na mnie — pisał do matki w dniu 5 lipca 1942 r. — tylko że ty się martwisz z tego powodu i że Polsce jest ciężko i smutno. Więcej mnie to martwi niż moje losy¹⁴².

W jednym z ostatnich grypsów, tuż przed wywiezieniem z Zamościa, Zbyszek napisał: "Bądźcie szczęśliwi i bogaci. Zosia niech będzie dobrą Polką. Całuję, pozdrawiam. Nie ma nas"¹⁴³.

Tymczasem część aresztowanych osób została przetransportowana do więzienia w Krasnymstawie. Były to osoby ujęte w pierwszej serii aresztowań. Niestety, nie udało się ustalić faktycznych przyczyn tego przemieszczenia. Jak informuje Maria Węclaw: "Aresztowanych przewieziono z Zamościa do więzienia w Krasnymstawie z powodu panującej w zamojskim więzieniu epidemią tyfusu"¹⁴⁴. Inne relacje sugerują, że nastąpiło to wskutek przepełnienia zamojskiego więzienia. Najprawdopodobniejszą hipotezą jest jednak ta, która stwierdza, że aresztowani na terenie powiatu konspiracyjnie zamienili zostali do więzienia w Krasnymstawie, dlatego że dłuższa obecność ich w zamojskim więzieniu byłaby nie do ukrycia przed organizacją posiadającą swoje kontakty także ze służbą więzienną.

"Więzenie w Krasnymstawie — informuje Władysław Bartosiewicz, do którego dotarłem po latach, były strażnik ściągnięty przez Niemców do służby więziennej w 1940 r. — zaliczało się do III klasy i mieściło około 250-300 więźniów. Trzymano w nim przestępców pospolicznych, ale także i politycznych, których po krótkim pobycie wywożono dalej. W więzieniu krasnostawskim pełniło wówczas służbę dwóch wachmajstrów, z których Fiszer był bardzo niebezpiecznym typem. Natomiast drugi, Jochann Senk, był bardzo porządnym. Pochodził z Saksonii i jak opowiadał, siedział w Niemczech hitlerowskich dwa lata w więzieniu za przekonania komunistyczne. Senk wszystko, o czym się dowiedział, natychmiast nam przekazywał.

Przywieziono kiedyś kilkunastu więźniów z Zamościa, razem z Węclawem, którego pamiętam. Żona Węclawa przychodziła do nas, ja mu podawałem paczki żywnościowe oraz przenosiłem grypsy. Więźniowie ci przebywali w Krasnymstawie 2-3 tygodnie, a następnie zostali gdzieś wywiezieni. Siedzieli w celach zbiorowych, po kilkunastu. Więźniowie polityczni nie byli wyprowadzani na żadne roboty"¹⁴⁵.

Faktem natomiast jest, że właśnie w krasnostawskim więzieniu, a nie w zamojskim, miała miejsce konfrontacja niektórych aresztowanych z "Wismanem". Wspomina o tym także Zbigniew Czernicki:

"Wiem na pewno, że "Wisman" był w celi ojca w Krasnymstawie. Ojca tam trzymano, ponieważ więzenie w Zamościu było przepełnione. "Wisman" powiedział wobec gestapowców, w obecności ojca, że współpra-

Andrzej Nadra "Wicher"

Krystyna Kokoć

cował z nim w konspiracji. Ojciec za nim poszedłby w ogień i wyobrażam sobie, jakie wrażenie zrobiły na nim te słowa. Podobno w przeciągu miesiąca osiwił jak gołąb. Wiadomości te były zawarte w grypsie przekazanym przez polskiego funkcjonariusza więzienia w Krasnymstawie"¹⁴⁶.

Odrębnymi torami potoczyły się losy "Kropki" — Józka Zalejskiego. Na początku czerwca 1942 r. "Kropka", trzymany dotychczas w więzieniu na Pawiaku, został przewieziony samochodem z Warszawy do Zamościa. W trakcie jazdy samochód niemieckiej uległ defektowi w okolicy Izbycy. Zanim usunięto awarię, przesiadł "Kropka" kilka dni w areszcie w Izbycy i była to dobra okazja do odbicia go, ale nikt wówczas o tym nie wiedział.

9 czerwca "Kropka" osadzony został w lochach zamojskiego gestapo przy ul. Żeromskiego. Ulokowano go w specjalnej celi przeznaczonej dla osób przechodzących badania. Nie było w niej łóżek, tylko umocowane do ścian pariane pasy, tworzące hamaki. Jeden z nich zajęty był przez jakiegoś więźnia.

Ciąg dalszy nastąpi

¹³⁷ Relacja H. Malinowskiego.

¹³⁸ Relacja J. Muszyńskiej.

¹³⁹ C. Górniewicz, op. cit., s. 45.

¹⁴⁰ Grypsy udostępnione przez rodzinę (zb. WB).

¹⁴¹ Relacja M. Węclaw.

¹⁴² Relacja Władysława Bartosiewicza (zb. WB).

¹⁴³ Relacja Z. Czernickiego.

Dziennik Związkowy

(USPS 163-400)

Published Daily except Saturdays, Sundays and Holidays by
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
6100 North Cicero Ave., Chicago, IL 60646
Second Class Postage Paid at Chicago, Illinois
and Additional Mailing Post Offices
POSTMASTER: Send address changes to
DIENNIK ZWIĄZKOWY (ZGODA)

EDWARD J. MOSKAL—Prezes

WOJCIECH BIALASIEWICZ, Redaktor Naczelny

ANTONI SZPLIT, Zarządca

ELŻBIETA GLINKA, Zastępca redaktora naczelnego, EWA BIEREZIN, BOGDAN BIERNAT, KRYSZYNA CYGIELSKA,
ANNA DRECHSLER, Z. ANDRZEJ KAZIMIERCZAK, ALICJA OTAP I ELŻBIETA WIŚNICKA—Korektor

Telefon wszystkich Biur 286-0141. Fax 286-1832. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.
Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy publikowania płatnych ogłoszeń i nadesłanych tekstów.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ		DO INNYCH KRAJÓW:	
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE	Tylko	Codziennie i Weekendowe	Tylko
Codziennie i Weekendowe	Weekendowe Wydane	Rocznie (1 yr.)	Weekendowe Wydane
Rocznie (1 yr.) \$52.00	Rocznie (1 yr.) \$26.00	Półrocznie (6 mos.) \$75.00	Rocznie (1 yr.) \$38.00
Półrocz. (6 mos.) 32.00	Półrocz. (6 mos.) 17.00	Półrocznie (6 mos.) 50.00	Półrocznie (6 mos.) 21.00
Kwartal. (3 mos.) 22.00	Kwartal. (3 mos.) 12.00	W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy	
W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy		Numer Codzienny (Single Daily Copy)..... 50¢	
Numer Codzienny (Single Daily Copy)..... 50¢		Numer Weekendowy (Single Weekend Copy)..... 75¢	

List sen. Ryszarda Reiffa do prezesa KPA Edwarda Moskala o sprawie budowy szpitala dla Ziemi Łomżyńskiej

Szanowny Panie!

Proszę przyjąć najserdeczniejsze życzenia w nowym 1990 roku. Wszelkiej pomyślności i dużo zdrowia dla Pana i pańskiej rodziny. Na pańskie ręce składam noworoczne życzenia dla członków Kongresu Polonii Amerykańskiej oraz wszystkich rodaków, którym jest bliska Rzeczpospolita Polska, nasza wspólne ojczyzna.

To właśnie wizyta delegacji Kongresu Polonii Amerykańskiej w Polsce, pod Pana przewodnictwem, utwierdziła nas w przekonaniu, że znowu jesteśmy wszyscy razem. Ożywione kontakty z Polską umacniają w nas przekonanie o szusz-

satysfakcją przyjąłem efekty przeprowadzonych rozmów w Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej, które dotyczyły udzielenia pomocy finansowej w zakresie wyposażenia w aparaturę i sprzęt medyczny, niektórych szpitali w Polsce.

Jako senator Ziemi Łomżyńskiej dostrzegam potrzebę przyjęcia z pomocą społeczeństwu tego regionu w odrobinie zapóźnieni poprzednich dziesięcioleci. Łomżyńskie jest województwem rolniczym. Ponad 66% ludności zamieszkuje na wsi. W posiadaniu prywatnych rolników znajduje się 96% użytków rolnych.

technicznego na oddanych do użytku obiektach.

Jestem na bieżąco informowany o postępie prac na pozostałych obiektach budowanego szpitala. Zawsze nadziewam tych prac daje gwarancję zakończenia robót budowlanych jeszcze w tym roku.

Potrzeba pilnego zakończenia budowy szpitala w Łomży, wynika z nadmiernego przeciążenia i złego stanu technicznego obecnej bazy lecznictwa zamkniętego w województwie. Głęboki niedostatek łóżek (41 ogólnych na 10 tys. mieszkańców w województwie łomżyń-

ności obranej drogi rozwoju Polski.

Z ogromnym zainteresowaniem śledziłem przebieg wizyty delegacji Kongresu Polonii Amerykańskiej w Polsce. Jestem przekonany, że efektem tej wizyty będzie dalszy rozwój współpracy kraju z Polską ze szczególnym uwzględnieniem wspólnych przedsięwzięć rozwoju polsko-amerykańskich związków gospodarczych.

Ze szczególną uwagą zapoznałem się z programem przedstawionym przez pana Prezesa w zakresie umacniania więzi z krajem oraz form pomocy Polonii Amerykańskiej dla Rzeczypospolitej Polskiej. Z

W województwie łomżyńskim w 1979 roku rozpoczęto budowę szpitala na 650 łóżek. Dzisiaj jego budowa jest już na ukończeniu. Przekazanych zostało do eksploatacji 10 obiektów szpitalnych. Wybudowano hotel dla średniego personelu medycznego. Oddano do użytku 90 mieszkań przeznaczonych dla wysoko- specjalistycznej kadry medycznej. Ponadto wykonano pełne uzbrojenie techniczne terenu.

Pod potrzeby budowanego szpitala zabezpieczono znaczną część kadry medycznej we wszystkich specjalnościach. Zapewniono pełną obsługę eksploatacyjną dozoru

skim wobec 56 łóżek średnio w kraju) uniemożliwia zapewnienie właściwej opieki medycznej oraz prowadzenie remontów i modernizacji starych szpitali.

Jestem głęboko przekonany, że społeczeństwo Ziemi Łomżyńskiej wiąże nadzieje szybkiego przekazania budowanego szpitala do użytku z możliwością udzielenia pomocy Kongresu Polonii Amerykańskiej w zakresie wyposażenia szpitala w najnowocześniejszy sprzęt i aparaturę medyczną.

Z wyrazami szacunku i uznania
Ryszard Reiff
senator Ziemi Łomżyńskiej

RADA KOORDYNACYJNA POLONII WOLNEGO ŚWIATA
FREE WORLD POLONIA COORDINATING COUNCIL
CONSEIL DE LA POLONIA DU MONDE LIBRE

288 RONCESVALLES AVENUE, TORONTO, ONTARIO, CANADA, M6R 2M4, TEL. (416) 532-2876

Uchwały Prezydium Rady Koordynacyjnej Polonii Wolnego Świata — 26-27 luty 1990 w Toronto

Prezydium Rady Koordynacyjnej Polonii Wolnego Świata na posiedzeniu, z udziałem swoich doradców, w dniu 26 i 27 lutego 1990 roku, w Toronto na spotkaniu z min. Aleksandrem Hallem, dyskutując sprawę zjednoczenia Niemiec w aspekcie bezpieczeństwa Polski i jej zachodnich granic uchwaliło:

1. Bezpieczeństwo Polski

W wyniku zakończenia drugiej wojny światowej pokonane Niemcy zmuszono do bezwarunkowej kapitulacji i zostały one podzielone na dwa oddzielne państwa.

Do tej pory nie został zawarty pokój, który mógłby otworzyć możliwość połączenia Niemiec, do którego naród niemiecki ma naturalne prawo. W konferencji pokojowej powinny wziąć udział wszystkie państwa, które były w stanie wojny z Niemcami.

Traktat pokojowy winien zabezpieczać Europę od możliwości jakichkolwiek działań wojennych w przyszłości. Jednym z podstawowych warunków takiego rozwiązania jest gwarancja obecnej granicy polsko-niemieckiej nie tylko przez Niemcy ale przede wszystkim państwa podpisujące traktat pokojowy.

Udzielamy całkowitego poparcia premierowi Rzeczypospolitej Polski, Tadeuszowi Mazowieckiemu. Szczególnie musimy podkreślić, że obecność Polski jest nieodzowna w każdej konferencji dotyczącej bezpieczeństwa Europy a zwłaszcza w sprawie unifikacji Niemiec. Historia zmusza nas do takiej ostrożności.

Wzywamy wszystkich Polaków poza granicami Kraju o poparcie tego stanowiska w krajach swego osiedlenia.

2. Granica polsko-niemiecka

W wyniku zakończenia działań wojennych granica polsko-niemiecka stała się granicą pokoju w Europie i ostateczną nadzieję ułożenia dobro-sąsiedzkich stosunków z Niemcami.

Jakiegolwiek próby naruszenia tej granicy mogą tylko doprowadzić do konfliktów, których skutki będą tragiczne dla całej Europy. Naród w Kraju i poza Krajem jest w tej sprawie jednomyślny i bezkompromisowy.

Ponadto Prezydium uchwaliło jak następuje:

1. 200 lecie Konstytucji 3-cio majowej w roku 1991

Prezydium Rady KPWS uchwaliło, że rok 1991 będzie rokiem uczczenia Konstytucji 3-cio majowej. W związku z tym we wszystkich krajach ta rocznica będzie uroczystie obchodzona.

2. 500-lecie parlamentaryzmu polskiego

Jednocześnie Prezydium uchwaliło obchody z okazji 500-ej rocznicy parlamentaryzmu polskiego i wsparcie wydania specjalnej książki na ten temat, w języku angielskim.

3. Współpraca z Krajem

Dla przedyskutowania metod współpracy Polonii i Emigracji z Polską, Prezydium Rady KPWS proponuje wwołanie wstępnej konferencji, która ustali dalsze poczynania. Uczestnictwo w konferencji uzgadnia Marszałek Senatu i Przewodniczący Rady KPWS.

(— — — —) S. T. Orłowski — przewodniczący

Białostocki "Sybirak"

Do wszystkich . . . Do wszystkich . . .

Zdjęcie okładki 1 numeru "Sybiraka"

Wpadł nam w ręce pierwszy numer "Sybiraka" — pisma Sybiraków o/w Białystok, wydanego we wrześniu ubiegłego roku.

Pismo ma format zeszytu szkolnego i jest drukowane na dość lichym papierze, co niekorzystnie odbija się na jakości interesujących zdjęć i dokumentów, wyciąganych ze — skrzętnie dodad ukrywanych — zbiorów rodzinnych.

Numer pierwszy otwiera apel zespołu redakcyjnego "Do wszystkich", a dalej znaleźć można wiele bardzo ciekawych, oryginalnych materiałów jak np. listy z Sybiru, zdjęcia, dokumenty, wspomnienia i relacje świadków, opracowania historyczne itp.

Wobec ważności i aktualności tematu, redakcja "Dziennika Związkowego" czuje się w obowiązku opublikować apel "Do wszystkich" w całości.

Sybiracy to ludzie, którzy przeżyli wywózki, morderczą, niewolniczą pracę i upokorzenie w łagrach radzieckich. Wracali do Polski często jako inwalidzi, jako ludzie, których organizmy wyniszczyły choroby i praca ponad siły o "chłódzie i głodzie".

Istniejące od początku PRL podziały społeczeństwa spychały Sybiraków na najniższe szczeble drabiny społecznej. Sybirakom nie przysługiwały nigdy żadne przywileje, byli natomiast zaliczani do grupy, która stanowiła potencjalne zagrożenie ustroju. Do łagrów trafiali wrogowie Związku Radzieckiego, nawet jeśli byli to dzieci. Kto był zaliczony do wrogów Związku Radzieckiego, był jednocześnie traktowany przez władze jako wróg nowego ładu społecznego. W miejscu pracy lepiej było zataić, jeśli to było możliwe, swoją łagierniczą przeszłość. Pobyt w hitlerowskich obozach pracy uprawniał do przynależności do ZBoWiD i tytułu kombatan-ta, dawał pewne przywileje. Pobyt w radzieckich łagrach wykluczał tę przynależność i tytuł, nie tylko nie dawał żadnych przywilejów, ale naznaczał piętnem. Praca u Niemców zaliczana była do emerytury i renty. Z tytułu pracy w radzieckich łagrach żadna władza nie poczuwała się do żadnych świadczeń materialnych.

Dziś większość Sybiraków to ludzie, których życie dobiega kresu. To ludzie schorowani, z poczuciem niewinnie doznanych krzywd. Nieraz żyjący w wyjątkowo trudnych warunkach materialnych. Ludzie potrzebujący pomocy i opieki. Jednym z zadań powołanego do istnienia Związku Sybiraków jest niesienie im takiej pomocy. Szczupłe fundusze Związku, których źródłem są głównie składki Sybiraków, nie pozwalają na rozwinięcie tej pomocy w dostatecznej skali.

Związek Sybiraków za pośrednictwem naszego pisma zwraca się DO WSZYSTKICH, którym nie jest obojętny los Sybiraków o wpłaty. Oto numer naszego konta: BP i PKO Białystok 5513-278988-132.

Zespół Redakcyjny Sybiraka

Związek to wielka republika Polaków Amerykańskich, republika demokratyczna, to ciało zbiorowe nas wszystkich, którzy chcą dla Polski, dla Polonii amerykańskiej pracować, którzy wierzą, że w czynie leży przyszłość i dobro wspólne, którzy w gromadzie widzą siłę.

Kochani Rodacy!

My, Polacy, skupieni wokół parafii św. Józefa w Denver, Colorado zwracamy się do wszystkich naszych Rodaków rozsiadanych po całym świecie o przyłączenie się do naszej akcji pomocy Krajowi ojczystemu.

Każdy z nas wie w jak trudnej sytuacji gospodarczej znajduje się w tej chwili nasza Ojczyzna, nasi bracia w Kraju. Pomoc z zewnątrz i jej rozmiary mogą mieć decydujące znaczenie dla dalszego rozwoju wypadków w Kraju naszym i naszych Ojców.

Jako Polacy nie możemy pozostać głusi na apele z Kraju o pomoc. Nie możemy nie słyszeć głosu naszego Ojca Świętego Jana Pawła II, który mówi: "Słyszysz się, że w Polsce są ludzie, którzy dla dobra społeczeństwa dają coś ze swego. Świadczy o tym, że zrozumieli oni w pełni zarówno charyzmat świętego Alberta, jak i wartość dobra wspólnego. Składam im za to wyrazy uznania i serdecznej wdzięczności.

Mam nadzieję, że Polonia całego świata, którą zawsze łączy mocna więź z krajem ojców, wykaże duże zrozumienie dla obecnej sytuacji i pośpieszy z solidarną pomocą rodakom w Ojczyźnie".

Przetrawienie tego trudnego okresu może stać się dla naszych Rodaków w Kraju znośniejsze dzięki naszej pomocy, na którą na pewno wszyscy oczekują. Dlatego zwracamy się do Polonii całego świata; pomóżmy naszym braciom przetr-

wać przynajmniej w ten najtrudniejszy okres otworzyć nasze serca dla wszystkich tych, którzy naprawdę naszej pomocy tak bardzo potrzebują, którzy potrzebują naszej solidarności.

Gorąco pragniemy, aby w akcji niesienia pomocy rodakom w Kraju wzięła udział cała Polonia, każda polska rodzina, każdy na miarę swoich możliwości. Aby zebrano wszystkie, nawet te najdrobniejsze okrucy tego polskiego chleba, tak bardzo dziś potrzebnego w ojczystym Kraju. Przede wszystkim ludzimi chorem, starszym oraz dzieciom. Aby ta pomoc nie ograniczyła się do jednej zbiórki, lecz trwała dłużej, przynajmniej przez najtrudniejszy okres wychodzenia z kryzysu. I stąd pomysł skarbonki, którą nazwalismy "Skarbonką Serc Polskich".

Kochani rodacy, akcję "Skarbonka Serc Polskich" rozpoczęliśmy w Denver w październiku 1989 roku poprzez rozesłanie apeli do wielu organizacji polonijnych. Po czym zaczęliśmy organizować zbiórki wśród nielicznej Polonii w Denver i Boulder.

Rozdaliśmy małe skarbonki a w naszym kościele umieściliśmy dużą "Skarbonkę Serc Polskich" z wizerunkiem patronki naszej akcji Bolesnej Królowej Polski, Matki Bożej Licheńskiej. Co spotkało się z żywym poparciem naszego księdza proboszcza Jana Muchy.

W ten sposób stało się realne, to co zakładaliśmy na początku naszej akcji. Bezmierność ofiarodawców

bez względu na ofiarowane sumy oraz możliwy jak najszerszy udział wszystkich parafian.

Do chwili obecnej w ciągu miesiąca grudnia i stycznia 1989/90 r. zdołaliśmy zebrać ponad 1100 dolarów. Z czego 700 dolarów przekazaliśmy na konto Lubelskiego Towarzystwa Pomocy im. św. Alberta w Lublinie oraz 400 dolarów na konto Fundacji Charytatywnej przy Kongresie Polonii Amerykańskiej. (PAC Charitable Foundation, 1200 N. Ashland Ave., Chicago, IL 60622). Jesteśmy głęboko przekonani, że jest to dopiero dobry początek naszej akcji i będziemy się starać kontynuować ją, jak długo to tylko będzie możliwe.

Nade wszystko jednak łączymy się w gorącej modlitwie z wszystkimi Rodakami na emigracji, do Matki naszej Królowej Polski, aby oszczędziła naszej matce ziemskiej dalszych cierpień i aby nasz Kraj potrafił odnaleźć, dzięki dobrej woli wszystkich, rozwiązania sprawiedliwe, kierujące się prawdziwym pragnieniem dobra Ojczyzny.

Niech ta modlitwa przyniesie Ojczyźnie pogodę dni spokoju i ładu wewnętrznego. Niech będzie orężem, który nie tylko przez wieki ochraniał nas, ale i chroni teraz przed złem na dzień dzisiejszy oraz na jutro, które dopiero szuka owego kształtu.

Z wyrazami szacunku,
w Jezusie i Maryi
Parafianie Kościoła św. Józefa
Denver, CO, USA

Janusz Langiewicz, M.D., Ph.D.
Tel.: (312) 736-6125

Co powoduje, że kichasz? Co to jest uczulenie?

Uczulenie jest to po prostu wyolbrzymiona reakcja twojego ciała do nieszkodliwej substancji. Ocenia się, że około 35 mln mieszkańców USA doświadcza pewne uczuleniowe reakcje, większość z nich cierpi z powodu kataru siennego (hay fever) albo alergicznego nieżyty nosa, zwanego alergii rhinitis.

Katar sienny charakteryzuje się zwiększoną wrażliwością do pyłków, podobną do puchu substancją, produkowaną na wiosnę przez drzewa, trawę i podczas lata przez krostawiec (ragweed). Objawy obejmują napady kichania, nieżyty nosa, wyciek z nosa. Innymi objawami mogą być swędzenia i łzawienia oczu, drapanie w gardle i poranny kaszel.

Zapytasz z pewnością, dlaczego jedni mają te objawy a drudzy nie mają?

Po pierwsze, powinien być wystarczający kontakt z substancją uczuleniową. Po drugie, twoje ciało musi być usposobione do uczulenia — dziedziczna skłonność jest najważniejszą przyczyną. Jeżeli oboje rodzice cierpią z powodu alergii ich dzieci mają więcej niż 50-50 prawdopodobieństwa, że będą mieli te dolegliwości. Jednakże dzieci mogą reagować na inne substancje niż rodzice.

Co zrobić, gdy ja albo moi najbliżsi mają te problemy?

Trzeba unikać substancje alergiczne, na które jesteś uczulony. Ażeby upewnić się, zgłoś się do alergologa — lekarza, który specja-

lizuje się w diagnozowaniu, leczeniu i zapobieganiu chorobom alergicznym: kataru siennego, astmy oskrzelowej, alergii do pokarmów, egzem, pokrzywki.

Alergolog przy pomocy szczegółowego wywiadu, badania lekarskiego i testów skórnych może wykazać te substancje. Mogą to być pyłki traw, drzew, chwastów, kurz, pleśń, drobne cząsteczki organiczne: zwierząt, owadów i roztoczy. Jeżeli będziesz wiedział co z otoczenia jest dla twojego ciała alergenem, na który reagujesz, samo uniknięcie kontaktu z nim poprawi twoje dolegliwości.

Nasuwa się pytanie, jak uniknąć kontaktu z pyłkiem krostowca znanego pod angielską nazwą ragweed, który w naszej części USA jest główną przyczyną kataru siennego w okresie od połowy sierpnia do pierwszych przymrozków każdego roku.

Lekarz — alergolog może pomóc tobie przez lekarstwa, które są w wygodnej formie tabletek albo domięśniowo jako krople do oczu czy też aerozole do nosa. Jeżeli żadna z tych form nie daje zadowalających rezultatów alergolog może radzić tobie odczulające zastrzyki tzn. stopniowo wzrastające dawki substancji, na które jest uczulony, czyli leczenia odczulającego.

To pomoże w zlikwidowaniu objawów kataru siennego, jak też polepszy astmę oskrzelową, egzemę, jeżeli przyczyną tych schorzeń jest uczulenie.

Wydaje się, że nie musisz męczyć się i kichać, jeżeli zwrócisz się do twojego alergologa.

Czy Polska skorzysta z doświadczeń Zachodu?

Rozbudowany nadmiernie aparat rządowy sprzyja inflacji i opóźnia tempo rozwoju gospodarczego

(Inf. wł.) — Polska i inne kraje Europy Wschodniej, reformujące gospodarkę po latach komunistycznej dominacji i całkowitego upaństwowienia wszystkich jej gałęzi, mogą skorzystać z badań przeprowadzonych ostatnio na Uniwersytecie Illinois w Urbana-Champaign.

Jeden z czołowych ekspertów ekonomicznych z tej uczelni dr Hans J. Brems opublikował ostatnio pracę "The Mix of the Mixed Economy — A Cross — Country Perspective", w której stara się znaleźć odpowiedź na pytanie jak rozmiar aparatu rządowego, mierzonego w kilku aspektach, wpływa na wyniki ekonomiczne kraju.

Tabela porównawcza

	Odsetek siły roboczej zatrudnionej przez rząd.	Wydatki rządowe w procentach dochodu nar.	Dochody rządu w procentach dochodu nar.
<i>Szwecja</i>	<i>32,2</i>	<i>28,3</i>	<i>59,2</i>
<i>EWG</i>	<i>17,1</i>	<i>18,9</i>	<i>43,2</i>
<i>USA</i>	<i>11,0</i>	<i>13,1</i>	<i>31,1</i>
<i>Japonia</i>	<i>6,6</i>	<i>9,9</i>	<i>29,8</i>

Brems poddał analizie 10 wysoko uprzemysłowionych krajów: Australię, Kanadę, Danię, Francję, Republikę Federalną Niemiec, Japonię, Szwecję, Szwajcarię, Wielką Brytanię i Stany Zjednoczone.

Udowodnił on ponad wszelką wątpliwość, że: kraje, w których duży procent siły roboczej jest zatrudniony przez rząd są bardziej podatne na wysoki stopień inflacji oraz, że kraje, których obywatele są zobowiązani do płacenia szczególnie wysokich podatków mają wolniejsze tempo rozwoju ekonomicznego i mniejsze zasoby finansowe zgromadzone na kontach oszczędnościowych.

Zdaniem naukowca z Uniwersytetu Illinois fakt napędzania inflacji przez rozbudowany aparat rządowy tłumaczy się tym, że przemysł prywatny produkuje na potrzeby rynku, często również dla rynku międzynarodowego dyktującego ceny, kursy wymiany walut, a więc mającego istotny wpływ na stopień inflacji, podczas gdy rząd zapewniając obywatelom swe usługi, czy produkując różne dobra nie kieruje się prawem podaży—popytu ale wymaganiami stawianymi przez prawo.

Prywatna firma może zbankrutować, rząd nie może ogłosić bankructwa, ratuje się przed nim wyższymi podatkami i pożyczkami. Rezultat jest taki, iż rząd bywa zazwyczaj bardziej podatny na żądania podwyżki zarobków — stanowiące jeden z głównych czynników inflacyjno-

geny — niż firma prywatna. Na przykład w Szwecji pracownicy rządowi wywalczyli sobie w latach 70-tych prawo do stajki. Od 1975 roku gwałtownie rosnący sektor rządowy przewodził wszystkim działaniom w tym kraju zdążającym do podwyżki zarobków, wypierając z tej roli pracowników firm prywatnych, którzy tradycyjnie przewodzili w tym zakresie. (wm)

tować — wyjaśnia dr Brems — zaś rząd nie może ogłosić bankructwa, ratuje się przed nim wyższymi podatkami i pożyczkami. Rezultat jest taki, iż rząd bywa zazwyczaj bardziej podatny na żądania podwyżki zarobków — stanowiące jeden z głównych czynników inflacyjno-

Myśli

Tępoty nie trzeba się uczyć.

Gérard de Nerval

* * *

Wszystko—to film, który oglądamy w jakimś doskonałym kinie, tylko, u licha, gdzie jest wyjście?

Maciej Szewczuk

* * *

Rodzice, zdecydуйте się wreszcie na drugą młodość. To dobry program, za który zapłaciłście już utraconymi złudzeniami.

Krecia P.

NIEOCZEKIWANA CIAŻA?

Nie wpadaj w rozpacz... my możemy pomóc

- Bezpłatne Testy Ciążowe
- Życzliwi Doradcy
- Pomoc Lekarska
- Pomoc Finansowa
- Zrozumiałe i Prawdziwe Informacje o Moralnych, Fizycznych i Psychicznych Konsekwencjach Usuwania Ciąży.

AID FOR WOMEN
8 South Michigan
Suite 1100 • 621-1100

ALBANY

Medical-Surgical
Center

SPECJALISTYCZNA
OPIEKA ZDROWOTNA
DŁA KOBIET
ORAZ ZABIEGI
GINEKOLOGICZNE

- Badania Krwi i Mocz u Na Ciężę
- Porady Ciążowe
- Lokalne Znieczulenie i Narkoza
- Zabiegi Ginekologiczne

Koszty Zabiegów i Badań
Pokrywane Przez Ubezpieczenia
MÓWIMY PO POLSKU

725-0200

5086 N. ELSTON

Od Poniedziałku do Soboty:
8 Rano-4 Po Pol.

MÓWIMY PO POLSKU

ADWOKAT
JOEL GOULD

Jazda w Stanie Nietrzeźwym
Wypadki Samochodowe

- Rozwody \$170 + Koszty
- Sprawy Kryminalne
- Przekroczenia Ruchu Drogowego od \$80
- Kradzieże w sklepach • Bójki
- Uszkodzenia Cieleśne w Wypadkach

(Wysokie Odszkodowania)

Zadzwoń Po Umówienie Sie

Porady Bezpłatne

281-8744

24 Godziny/7 Dni w Tygodniu

2918 N. MILWAUKEE

205 W. RANDOLPH • POKOJ 1630

Rycina — Nasilenie zapylenia powietrza przez krostawiec (Ragweed) w USA.

POŻYCZKI NA REMONTY

Potrzebujesz szybko pieniędzy!!!
CITY AND SUBURBAN FINANCIAL SERVICE
312-774-1000

złatwi dla ciebie pożyczkę na remont domu lub na jakikolwiek cel. Reprezentujemy wiele banków i instytucji finansowych, jesteśmy informowani o stale zmieniającym się rynku pożyczkowym, przez co nasi klienci otrzymują najniższe procenty i dogodne dla nich spłaty.

Każda instytucja posługuje się różnymi formami udzielania pożyczek. Po fachową i szybką obsługę dzwoń:

BARBARA PECAK

312-725-6037 wiecz.

GEORGE TOMASZEWICZ

708-295-7711 wiecz.

Illinois Residential Mortgage Licensee

MILWAUKEE DENTAL CLINIC

WSZELKIE ZABIEGI DENTYSTYCZNE

— DLA CAŁEJ RODZINY!

Wykonujemy protezy całkowite, częściowe i korony. Tradycyjne i niewidoczne aparaty do prostowania zębów (braces).

Reperujemy protezy na poczekaniu. Honorujemy ubezpieczenia.

I. BAHRANI, D.D.S.

Mówimy Po Polsku

4254 N. MILWAUKEE

S. ALBAREEDI, D.D.S., M.S. (Ortodonta)

Zadzwoń Po Umówienie

Tel. 282-7906

OŚRODEK ZDROWIA

3172 N. Milwaukee (Róg Belmont i Milwaukee Ave.)
Pod Kierownictwem

DR. ROMANA Z. WALCZYŃSKIEGO
M.D. Ph.D.

Zespół lekarzy o różnych specjalnościach: choroby wewnętrzne, dziecięce, choroby skórne, ginekologia, neurologia. Badania laboratoryjne. Zabiegi lekarskie. Gabinet Dentystyczny: Dr. J. Kania.

Ośrodek czynny 7 dni w tygodniu, z niedzielą włącznie.
Pon. i śr. 10-7; wt., czw. i pt. 1-7; sob. 10-3; niedz. 10-2.

USUWAMY CIAŁA OBCE Z OCZU

MÓWIMY PO POLSKU

Tel. 286-3434

Czynny Całą Dobę

ADWOKAT

Mówiący po polsku

Daniel Rozenstrauch

6333 N. Milwaukee Ave.

(312) 631-8200 i (312) 631-8647

Były prokurator i obrońca publiczny. Doświadczenie sądowe w sprawach kryminalnych, emigracyjnych, spadkowych, odszkodowań cielesnych oraz w sprawach rozwodowych.

ADWOKAT

Mówiący Po Polsku

ADAM DABEK

Testamenty — \$100

Kupno i sprzedaż domów —

od \$300

Jazda w stanie nietrzeźwym —

od \$450

Rozwody od \$300

3024 N. Milwaukee

276-7007 — 227-3268

SPECJALISTYCZNE
CENTRUM LEKARSKIE
DŁA KOBIET

AMERICAN
WOMENS
MEDICAL
CENTER

Doświadczony Specjalista
GINEKOLOG

Oraz Asystentki

Mówią po polsku

- Zabiegi ginekologiczne
- Próby Ciążowe
- Troskliwa opieka

2744 N. WESTERN AVE., CHICAGO

772-7726

2474 Dempster Des Plaines

Od poniedziałku do soboty

8 rano-5 po południu

Pan Wołodyjowski w Ameryce i Kanadzie

Tym razem Jan Wojewódka przedstawi publiczności polonijnej "gwiazdzbior" artystów znanych nam ze współczesnych filmów polskich. Satisfakcja z osobistego spotkania będzie tym większa, że jednocześnie są to znakomitości polskiego teatru, kabaretu, estrady, radia i telewizji.

A więc: Ewa Blaszyk mająca na swym koncie wiele znakomitych ról zarówno w Teatrze jak i Filmie, odniosła ostatnio kolejny triumf aktorski w filmie "Nadzieja", który przyniósł jej główną nagrodę Festiwalu Filmów Polskich w Sopocie. Plebiscyt popularności telewizyjnej wzbogacił ją o nagrodę "WIKTORA 88". Sukcesy estradowe jako piosenkarka odnosi również w kabarecie "Pod Egidą" J. Pietrzaka. Polonijnej publiczności znana jest także z serialu "Zmiennicy".

Stanisława Celińska zapisała swoją kartę aktorską wieloma kreacjami teatralnymi w warszawskich teatrach: "WSPÓŁCZESNY", "DRAMATYCZNY" i "ATENEUM". W filmie upamiętniła się w "Krajobrazie po bitwie" "Wajdy, w "Nocach i dniach" Antczaka, a także w serialu telewizyjnym "Alternatywa 4", jako Lusja. Jej interpretacja aktorska piosenek stawia ją w rzędzie najwybitniejszych piosenkarzek polskich.

Elżbieta Starostecka—to niezapomniana Stefcia z filmu "Trędowata". Pozostając wierna scenie (ostatnio w teatrze "ATENEUM") nie rezygnuje ze współpracy z filmem. Jej rola w filmie "NOCE I DNI" ("Teresa Kocielińska") przyniosła jej nagrodę na Spotkaniach Filmowych w Łagowie. Jej sukcesy piosenkarckie zostały potwierdzone nagrodą w Opolu za piosenkę Wł. Korcza "Za rok, może dwa".

Alfabetyczną listę mężczyzn otwiera Jan Serce, czyli Kaczor, którego znamy również z seriali TV "Zmiennicy" i "Alternatywa 4". Ten świetny aktor cieszy się ogromną popularnością i sympatią. Dał się również poznać jako ofiarny działacz społeczny. Członkowie NSZZ "Solidarność" Pracowników Instytucji Teatralnych wybrali go swoim przewodniczącym. Prywatnie K. Kaczor oddaje się sportowi żeglarskiemu. Jako sternik morski opłynął jachtem Bałtyk, Morze Północne, Morze Karaibskie i Zatokę Meksykańską.

Andrzej Kopiczyński, czyli "Czter-

dziestolatek" (główny bohater bardzo popularnego w Kraju serialu telewizyjnego o tej samej nazwie) z męską odwagą przyznaje się już do prawie "pięćdziesięciolatka". Będąc wykonawcą roli tytułowej w filmie "Kopernik" mógłby tak samo dobrze liczyć sobie dzisiaj kilkadziesiąt lat. Szeroki zakres możliwości aktorskich pozwala mu także bez trudu pozyskiwać publiczność z desek estrady i kabaretu.

I wreszcie Tadeusz Łomnicki. Któż z nas nie pamięta jego kreacji filmowej w roli Wołodyjowskiego? I w tym programie wystąpi właśnie w sieniawickich tekstach postaci tego bohatera, względnie z postacią tą związaną (na przykład opis pojedynku Wołodyjowskiego z Bohunem z "Ogniem i mieczem"). T. Łomnicki to aktor, który przejdzie do historii Teatru Polskiego, tak jak przeszli do niej Kamiński, Leszczyński, Zelwerowicz, Jaracz, czy Osterwa. Spotkanie z Tadeuszem Łomnickim to wielkie przeżycie i wielkie aktorstwo.

Program "S.O.S." nie oznacza tylko wzywania na pomoc. Jest przede wszystkim żartobliwym skrótem słów "Sami-o-Sobie". Tytuł jest uzasadniony krótkimi wywiadami z każdym wykonawcą, które przeprowadzać będzie **Włodzimierz Nowak**, znany już publiczności polonijnej z występów na naszym kontynencie stworzonego przez niego kabaretu "KAWON".

Kierownictwo muzyczne i akompaniament spoczywa w wypróbowanych dłoniach **Włodzimierza Korcza**, kompozytora słynnego przeboju "Żeby Polska była Polską" i melodii do popularnej piosenki "Skrzydła", której prowadzący motyw stał się sygnałem studia radiowego i telewizyjnego Solidarności.

Nie ma więc najmniejszej wątpliwości, że udział w programie tak znakomitej elity aktorskiej, daje gwarancję wielu przeżytych artystycznych, a więc: radości, uśmiechu, nastroju—a przede wszystkim dobrej zabawy i rozrywki.

Program S.O.S. odbędzie się w naszym mieście w Lane Tech. High School Auditorium, Western Ave. at Addison St., Chicago, Sobota 10-go marca, 1990—8:00 wiecz., niedziela 11-go marca, 1990—3:00 po poł.

Bilety do nabycia: Polish Record Center, 3069 Milwaukee Ave.—Tel. 539-9898; Polonia Book Store, 2886 Milwaukee Ave.—Tel. 489-2554; Wszystkie biura Polamer • Główne: 3094 Milwaukee—Tel. 685-8222.

Zebranie Klubu Pojawian

Klub Pojawian zaprasza na zebranie, które odbędzie się w niedzielę, 11 marca, o godzinie 2 po poł., w sali ZKP, przy 5835 W. Diversey Ave.

Podczas zebrania zrobimy sobie zdjęcia do albumu jubileuszowego Klubu Pojawian. Członkowie NSZZ "Solidarność" Pracowników Instytucji Teatralnych wybrali go swoim przewodniczącym. Prywatnie K. Kaczor oddaje się sportowi żeglarskiemu. Jako sternik morski opłynął jachtem Bałtyk, Morze Północne, Morze Karaibskie i Zatokę Meksykańską.

Serdecznie zapraszamy.

J. Graca, sekr.

"Polish Folk Musical" z udziałem zespołu Polonez i Krakowiak

Zespół taneczny Krakowiak przy szkole języka polskiego im. Kazimierza Wielkiego w Munster, Indiana.

Polish Cultural Society im. Kazimierza Wielkiego w Munster, Indiana organizuje drugi doroczny "Polish Folk Musical" w którym wystąpi zespół taneczny Polonez, którego kierownikiem i choreografem jest Antoni Dobrzański oraz zespół taneczny Krakowiak istniejący przy szkole języka polskiego

im. Kazimierza Wielkiego w Munster, Indiana.

Występy odbędą się w niedzielę, 11 marca w Monbeck Auditorium, Highland H.S. w Highland, Indiana, o godzinie 3 po południu. Bilety są w cenie \$8 dorośli, \$6 emeryci i \$4 dzieci. Rezerwacji biletów można dokonać pod numerem (219) 924-2437.

Recital Krystiana Zimmermana

W niedzielę, 11 marca, o godzinie 3 po poł., odbędzie się w chicagowskiej Orchestra Hall recital fortepianowy wybitnego pianisty polskiego, Krystiana Zimmermana.

W programie koncertu znajdują się: Impromptu nr 1-4 Schuberta, sześć preludii Debussy'ego i Sonata nr 2 Grażyny Bacewicz.

Zimmerman należy dziś do światowej czołówki pianistów. Poczynając od 1975 r., gdy w wieku lat 19 uzyskał pierwszą nagrodę na Konkursie Chopinowskim w Warszawie, Zimmermann występuje na wszy-

Krystian Zimerman

skich czołowych scenach pięciu kontynentów, odnosząc wszędzie duże sukcesy artystyczne.

Chicagowski recital zapowiada się jako jeszcze jedno "święto muzyki polskiej". Po koncertach z udziałem Andrzeja Panufnika i Orkiestry Filharmonii Warszawskiej, będziemy mieli obecnie okazję usłyszenia najwybitniejszego współczesnego pianisty polskiego.

Orchestra Hall mieści się pod adresem: 220 S. Michigan Ave.; tel. 312-435-8122.

Zebranie Kom. 9 Zw. Polek w Am.

Posiedzenie Kom. 9 Związku Polek w Ameryce odbędzie się w sobotę, 10 marca, o godzinie 1 po poł., w sali Copernicus Senior Center, przy 3160 N. Milwaukee Ave.

Prosimy delegatów o liczny udział.

J. Brod, prez.
W. Telma, sekr.

Zebranie klubu parafii Jadowniki Mokra

Zebranie klubu parafii Jadowniki Mokra odbędzie się w niedzielę 11 marca o godz. 2:30 po poł. w sali ZKP, 5835 W. Diversey.

Eugeniusz Nowak—prezes

Komunikat Skarbu Narodowego i Kom. Obywatelskiego

Miesięczne zebranie Komitetu Skarbu Narodowego R.P. na stan Illinois połączone z wyborami nowego zarządu odbędzie się w piątek, 9 marca o godzinie 7:30 wieczorem w domu Plac. 90 SWAP, 6005 W. Irving Park Rd.

W tym samym dniu i w tym samym lokalu o godzinie 8:15 wieczorem odbędzie się zebranie Komitetu Obywatelskiego.

Prosimy wszystkich przedstawicieli organizacji, wchodzących do obu Komitetów o liczny udział i punktualne przybycie na godz. 7:30 wiecz.

S. Jaworski—prezes

Z ŻYCIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Zebranie Grupy 127 ZNP Tow. R. Dmowskiego

Uprzejmie zawiadamiamy wszystkich członków, że miesięczne zebranie naszej Grupy odbędzie się w piątek dnia 9-go marca b.r. o godz. 7:30 wieczorem w lokalu Kongresu Polonii Amerykańskiej — 5844 N. Milwaukee Ave.

Informujemy również, że Dział Młodzieży ZNP urzędują dla dzieci drugi z kolei Easter Egg Hunt. Impreza ta odbędzie się w sobotę dnia 14-go kwietnia b.r. o godz. 10 rano przy budynku Związku Narodowego Polskiego, 6100 N. Cicero Ave.

Mając wiele ważnych spraw do załatwienia. Zarząd Grupy prosi wszystkich członków o punktualne przybycie.

H. Wasilewski — prezes
Maria Obrycka — sekr. prot.

Posiedzenie Stow. Dobroczynności przy ZNP

Posiedzenie Stowarzyszenia Dobroczynności przy ZNP odbędzie się we wtorek, dnia 13 marca, 1990 roku w sali Domu Młodzieży okręgu XIII ZNP, pod adresem 6038 N. Cicero Ave.

Początek o godz. 7 wiecz. Prosimy panie o punktualne przybycie.

Helena Szymanowicz prezeska
Marta Filar sekretarka

Zebranie i instalacja Grupy 3237 ZNP

Uprzejmie zawiadamiamy, że zebranie instalacyjne połączone z obchodem X-lecia działalności naszej grupy Związkowej odbędzie się w sobotę, dnia 10 marca o godz. 7-jej wieczorem w sali klubowej pod adresem 120 S. Spruce Ave., Wood Dale, IL.

Prosimy wszystkich członków o przybycie na zebranie.

Barbara Stankiewicz—sekr.

Doroczny Bankiet

Związek Przyjaźni Narodów Środkowo-Wschodniej Europy serdecznie zaprasza na doroczną uroczystość, która odbędzie się w niedzielę, 11 marca w siedzibie SPK Nr 31 przy 3242 N. Pulaski Rd. (parking obok sklepu Jewel przy Belmont i Pulaski).

Koktajle o godz. 1 po poł., obiad o godz. 2 po poł.

Program obejmuje okolicznościowe przemówienia pod hasłem "At the Turning Point" ("Na zakręcie") i występ artystyczny. Jak zawsze podany będzie wyśmienity obiad wraz z lampką wina. Dotacja wynosi \$17.

Związek Przyjaźni Narodów Środkowo-Wschodniej Europy powstał w roku 1956. Jego zasadniczym celem jest przyjaźń, współpraca i walka narodów ujemionnych przez Związek Sowiecki o wspólną sprawę — o wolność.

Rezerwacja miejsc: Sławomir Harcaj, tel. (312) 278-7633.

S. Harcaj — sekr.

"Brzydkie kaczątko" w Teatrze 13-ka

Dziecięcy i młodzieżowy zespół przy "Teatrze 13-ka" zaprasza na inscenizację sztuki "Brzydkie kaczątko" według baśni Hansa Ch. Andersena, która odbędzie się w sobotę, 10 marca, o godz. 4 po poł. oraz w niedzielę, 11 marca, o godz. 2:30 po poł., w Teatrze Talman, przy 4921 W. Irving Park Rd.

Bilety po \$5 od osoby. Informacja i bilety, tel. 761-7889 lub 453-7218. Za całość imprezy odpowiedzialna Bożysława Grajert-Stężalska z dziećmi. Serdecznie zapraszamy.

Zebranie Gr. 962 ZNP Kółko K. Brodzińskiego

W niedzielę, 11 marca odbędzie się posiedzenie Grupy 962 ZNP Kółko im. Kazimierza Brodzińskiego. Zebranie będzie miało miejsce w sali Parku Cornell, przy 51st St. i Wood St. Początek o godz. 1:30 po poł.

Prosimy o uregulowanie należnych składek członkowskich u sekretarza finansowego Grupy, który będzie urzędował w czasie zebrania.

Apelujemy do członkiń i członków o liczny udział w tym tak ważnym posiedzeniu.

T. Paczyński — prez.
H. Dobersztyn — sekr.

Posiedzenie Tow. Im. K. Rozmarka Gr. 2993 ZNP

Przypominamy członkom o nadchodzącym posiedzeniu Gr. 2993 ZNP, które odbędzie się 11-go marca tj. niedziela w godz. 2-jej po poł. w siedzibie KPA. Osoby pragnące zapisać się do ZNP mogą to uczynić przez zapisanie się do naszego Towarzystwa.

Wszelkie informacje można uzyskać na miejscu u organizatora lub prezeski p. W. Rozmarek. Sekr. fin. kwitować składki członkowskie rozpocznie już od godz. 1-jej.

Zebranie Grupy 759 ZNP

Grupa 759 ZNP zawiadamia swych członków, że miesięczne posiedzenie odbędzie się w czwartek, 8 marca o godzinie 7:30 wieczorem w sali Moskal Catering, 5639 N. Milwaukee Ave.

Jest wiele ważnych spraw do załatwienia dlatego prosimy o przybycie wszystkich członków o przybycie.

J. Jurek — prezes

Zebranie Gminy 39 ZNP

Posiedzenie Gminy 39 ZNP odbędzie się w środę, 7 marca, o godz. 7:30 wiecz., w sali Knights Banquet Hall, przy 5919 S. Pulaski Rd.

Zarząd Gminy prosi członków o liczny udział, gdyż poruszymy sprawę bankietu z okazji 75-lecia, który odbędzie się 1 kwietnia. Prosimy też o zapłacenie biletów i ogłoszeń do pamiętnika.

W. Krzysztowiak — prez.
A. Sowa — sekr.

Zebranie Klubu Brzeziny

Najbliższe posiedzenie Klubu Brzeziny odbędzie się w niedzielę, 11 marca, o godzinie 2 po poł., w sali ZKP, przy 5835 W. Diversey Ave.

Prosimy członków o punktualne przybycie.

S. Jaskulka, prez.

Klub Wola Przemysłowa

Zarząd Klubu Wola Przemysłowa uprzejmie informuje swoich członków, że miesięczne posiedzenie klubu odbędzie się 11-go marca, o godz. 2:30 po poł., w budynku ZKP, 5835 W. Diversey Ave., na które zarząd serdecznie zaprasza.

Józef Babib—prezes

Oglądajcie Kronikę Polonijną CDN

Program przedstawiający życie organizacyjne i twórcze Polonii, ciekawych ludzi i wydarzeń. Kronika CDN jest realizowana przy współpracy Kongresu Polonii Amerykańskiej. Kanał 25 Sobota 4:00-4:30 PM Poniedziałek 10:00-10:30 PM

PROGRAM POLVISION

ŚRODA

Pierwsza godzina programu:

- "W zupie włos"—reportaż o teatrze dziecięcym z Krakowa
- "Przygody maślaka"—film animowany dla dzieci
- "Polskie sprawy": rozmowa z sen. Andrzejem Celińskim reportaż o handlu w Warszawie

Druga godzina programu:

- "Ryzyko i rabusie"—serial telewizyjny, odcinek 3

Trzecia godzina programu:

- "Well... czyli widowisko estradowe z leitmotivem"—program rozrywkowy z udziałem Wojciecha Młynarskiego

Cała KARKÓWKA 119 Wieprzowa (Pork Butts) STEK WIEPRZOWY 1.39 Fl. STEK OD ZEBER 2.99 Fl. ŚWIEŻA POLSKA lub WŁOSKA KIELBASA 1.59 Fl.		Kurze NOŻKI 39¢ (Chicken Legs) WIEPRZOWE NOŻKI 49¢ Fl. INDYJCZE UDKA 49¢ Fl. KURZA WĄTRÓBKA 79¢ Fl.	
Gatunku A Duże JAJKA 69¢ (Eggs) Hawthorn Melody KWAŚNA ŚMIETANA 16 Unc. 1.09 Hawthorn Melody JOGURT OWOCOWY 2/8-Unc. 1.00 MAXWELL HOUSE KAWA ROZPUSZCZALNA 8 Unc. 2.99		Imperial MARGARYNA 100 2 1-Funt. Kostki CORN KING BOCEK 99¢ Fl. GOLD MEDAL MAKA 5-Funt. Worek 1.19 MAZOLA OLIVA 5.99 Gal.	
COCA COLA 169 8 16-Unc. Butelek RC, DIET lub A&W ROOT BEER 2 Lit. 1.09 SKOL WÓDKA 1.75 Litra 8.99 MOGEN DAVID WINA 3/4 Litra 2.49		GŁÓWKI SALATY 100 2 Główniki Za RED DELICIOUS JABŁKA 3 Funt. Za ŚWIEŻY SZCZYPIOREK 4 Wiązki Za JARMUŻ lub KALAFIORY 59¢ Fl.	
Seagram's 7 Crown WHISKEY 599 3/4 Litrowa Butelka SOUTHERN COMFORT 3/4 Litra 6.99 E & J WINIAK 3/4 Litra 5.99 MILLER PIWO 6/12-Unc. But. 2.49		Russet Białe ZIEMIANKI 149 10 -Funt. Worek NAVEL POMARAŃCZE 4-Funt. Worek 1.59 D'ANJOU GRUSZKI 59¢ Fl. ZIELONA FASOLKA 69¢ Fl.	

INTERNATIONAL FOODS INC.

4724 N. KEDZIE
478-8643

MÓWIMY PO POLSKU

3417 W. DIVERSEY
384-0959

4404 W. FULLERTON
486-6277

Data Wyprzedaży: Od 6 do 11 Marca
Wyprzedaż Warzyw i Mięsa Kończy Się 10 Marca, o Godz. 5:00 P.M.

Z POLSKI DO USA I ODWROTNIE

- WYCIECZKI z POLSKI DO USA • SANATORIA z USA DO POLSKI
- WYBRZEŻE WSCHODNIE USA 5-14. IV. 1990 R.
- HAWAJE-WYSPY USA 17-27. IV. 1990 R.
- FLORYDA USA 28. IV-11. V. 1990 R.
- SANATORIA LECZNICZE W POLSCE W MIEJSCOWOŚCIACH UZDROWISKOWYCH PRZEZ CAŁY ROK. SZCZEGÓŁY W PROGRAMACH

WYKUP WYCIECZKI DLA RODZINY, KREWNYCH LUB PRZYJACIÓŁ

Wszelkie formalności związane z wyjazdami i przyjazdami m.in. wizy, paszporty, rezerwacje załatwiamy solidnie nasze biura w Chicago i Krakowie.

Informacji udzielają i zapisy przyjmują:

CHICAGO:

SUPERIOR TRAVEL AGENCY 4351 N. CICERO TEL.: (312) 685-8884
"CRACOVIA" AGENCY 5338 W. LAWRENCE TEL.: (312) 283-2200

Pogłoski o uwolnieniu zakładników zdemontowane

Bejrut (Reuters) — Koła zbliżone do teherańskiego rządu demontują pogłoski o rzekomym nawiązaniu kontaktów z USA w sprawie uwolnienia zakładników.

Na razie irańscy przywódcy nie są gotowi do podjęcia bezpośrednich rozmów z USA i wykluczają możliwość szybkiego rozwiązania kryzysu.

Jak twierdzą dobrze poinformowani i podkreślają istotę swych obserwacji, w Iranie zaistniała atmosfera sprzyjająca rozpoczęciu negocjacji, co jednak nie oznacza, że faktycznie do nich dojdzie ani też

wcale nie świadczy, że rozpoczęto jakieś przygotowania w tym kierunku.

Bejruckie siły bezpieczeństwa sugerowały kilka dni temu, że rozmowy w sprawie uwolnienia zakładników są już dość zaawansowane. Spodziewano się, że Amerykanin, Terry Anderson odzyska wolność 16 marca a więc w piątą rocznicę jego porwania.

Rzecznik Białego Domu, Marlin Fitzwater ostudził te nadzieje, twierdząc, że żadne informacje na ten temat nie dotarły do administracji Busha. (eg)

Apel Białorusi o pomoc międzynarodową

Genewa (Reuters) — Sowiecka republika białoruska zaapelowała we wtorek o międzynarodową pomoc w celu przesiedlenia tysięcy ludzi z terenów skażonych w czasie katastrofy nuklearnej w Czernobylu.

Wygłaszając apel podczas konferencji prasowej w Genewie ambasador Wasili Pejcow powiedział, że zachodzi konieczność przesiedlenia 118,000 mieszkańców 526 miast i wsi białoruskich, kosztem około 28 miliardów dolarów.

Eksplozja reaktora atomowego w ukraińskim Czernobylu w kwietniu 1986 spowodowała największą cywilną katastrofę nuklearną, powodując opad radioaktywny w sąsiednich republikach ZSSR i w części

Europy.

Pejkow powiedział, że skażone są znaczne połacie Białorusi, na których mieszka ponad dwa miliony ludzi. "Białoruś straciła 20 procent swojej ziemi uprawnej, a dziesiątki osiedli przestały istnieć" — powiedział, dodając, że wciąż wykrywane są nowe obszary o podwyższonej radioaktywności.

Zapytany, dlaczego nie wystąpiono do tej pory o pomoc międzynarodową, odpowiedział, że nawet członkowie miejscowi specjaliści nie zdawali sobie sprawy z zasięgu skażenia do czasu, gdy eksperci Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca przeprowadzili badania na Białorusi w końcu ubiegłego roku. (kc)

Bunt na sowieckim okręcie

Generał KGB ujawnia wydarzenia z 1975 r.

Moskwa (Reuters) — Generał KGB ujawnił po raz pierwszy informacje, że w 1975 roku zbuntowani marynarze opowalili sowiecki niszczyciel łodzi podwodnych i skierowali go na Zachód, jednak zostali zatrzymani przez wysłane za nimi samoloty.

Bunt ten stanowi podstawę powieści — bestsellera amerykańskiego pisarza Toma Clancy "Polowanie na Czerwony Październik". W piątek wchodzi na ekrany w USA film oparty na tej książce.

Wtorkowa gazeta Izwestia opublikowała szczegóły buntu, który miał miejsce 14 lat temu w pobliżu wybrzeży Szwecji.

Według relacji gen. A. Boriskina 8 listopada 1975 zastępca dowódcy niszczyciela "Storozewoj", kapitan 3 klasy Waleri Sablin objął komen-

dę okrętu, ogłosił go "niezależnym" i wziął kurs na Szwecję.

"Tak, użyto samolotów — stwierdził Boriskin — ale bomby zostały zrzucone nie na okręt, tylko przed jego dziobem. Nie było ofiar w ludziach, a jedynym rannym był Sablin, postrzelony w nogę przez dowódcę okrętu".

Kolegium wojskowe przy sądzie najwyższym ZSSR orzekło w dniu 13 lipca 1976 winę Sablina i skazało go — za zdradę — na śmierć przez rozstrzelanie. Jego pomocnik, marynarz A. Szejn otrzymał karę 8 lat więzienia.

Generał podaje, że dochodzeniem zostało objętych również 6 oficerów i 11 podoficerów, jednak zarzuty przeciwko nim zostały oddalone.

Artykuł w Izwestiach mówi o Amerykaninie, który napisał pracę

doktorską na temat wydarzeń z 1975 roku. Stwierdził on, że wśród przyczyn buntu ważną rolę grały: niezadowolone z warunków pracy i życia na okręcie, nieporozumienia na tle etnicznym oraz alkoholizm.

Boriskin cytując kapitana Sablina zwracającego się do dowódcy sowieckiej marynarki wojennej słowami: "Żadam, aby terytorium okrętu 'Storozewoj' było wolne oraz niezależne od organów partyjnych i rządowych".

Generał stwierdził, że choć obecnie wielu ludzi mogłoby uważać, że poglądy polityczne Sablina czynią go prekursorem pierestrojki, to jednak skazanie go na śmierć było usprawiedliwione "nie tylko w świetle naszego kodeksu karnego, ale także w oczach prawa każdego cywilizowanego kraju". (kc)

Exxon stanie przed sądem

Washington (UPI, Reuters, CT) — Federalna ława przysięgłych na Alasce postawiła korporację Exxon w stan oskarżenia za ubiegłoroczny wyciek ropy naftowej z tankowca Exxon Valdez — oznajmił we wtorek prokurator generalny Dick Thornburgh.

Powiedział też, że Exxonowi grożą grzywny w wysokości ponad 600 milionów dolarów, jeżeli zostanie uznany

winnym pięciu zarzutów wynikających z wypadku w Cieśninie Księcia Alberta na Alasce.

Zarzuty obejmują m.in. stan intoksykacji alkoholowej kapitana Hazelwooda oraz naruszenie przepisów stanowych w sprawie zabijania ptaków przelotnych. "Mamy zamiar dopilnować, aby przepisy o ochronie środowiska były w pełni egzekwowane" — stwierdził Thornburgh.

Prezes Exxon Lawrence Rawl oświadczył, że kompania będzie się bronić przed zarzutami i że nie ma podstaw prawnych dla grzywny w wysokości wskazanej przez prokuratora generalnego.

Rządowa decyzja otwarcia procesu była zaskoczeniem, gdyż Departament Sprawiedliwości prowadził z Exxonem rozmowy w sprawie porozumienia o polubownym rozwiązaniu sprawy.

Rozmowy te budziły poważne zastrzeżenia na Alasce, gdzie demokratyczny gubernator, tak jak i rząd stanowy żywił obawy, iż administracja Busha może zbyt łagodnie potraktować winę korporacji, co mogłoby zaszkodzić sprawom cywilnym o odszkodowania ze strony stanu, miejscowych rybaków i wszystkich dotkniętych wypadkiem 24 marca.

Kapitan Hazelwood jest obecnie w trakcie procesu pod zarzutami obejmującymi pijaństwo podczas pełnienia służby w momencie wypadku. (kc)

★ AUTO

TANIO Renault 5, '82. Tel. 666-5651
BUICK Skyhawk '84. 70 tys. mil, garażowany. \$2,400. 685-4690

FORD CARGO VAN 250
HEAVY DUTY
Tylny most do naprawy.
CENA \$375.
685-9685

HONDA CIVIC
1985, 1500 CC, 4 drzwi, 32,000 mil.
CENA \$2,750.
685-9685

Z POWODU WYJAZDU
SPRZEDAM
W bardzo dobrym stanie samochód Pontiac Boneville 4-drzwiowy, pełny automat, przebudowany silnik 27.000 mil. \$2,600.
Tel. (312) 745-9549 lub 725-2993

GATEWAY
chevrolet

**PO CENIE HURTOWEJ
DLA PRYWATNYCH
OSÓB**

AUTA UŻYWANE

Począwszy od
\$300
Również
nowe samochody
MÓWIMY PO POLSKU
pytać o
JANA BAŃKĘ

5455 N. Milwaukee Ave., Chicago, IL
Tel. 312-631-5463 lub 312-631-9000
Codziennie 9-9, piątek, sobota 9-6
ZAMKNIĘCI W NIEDZIELĘ

★ Pomoc Domowa

HOUSEKEEPER-BABYSITTER
Live-in Tuesday to Saturday to help non-working mom with large family in Highland Park. Non-smoker, English speaking, references. Own room — TV, Good salary.
Tel. 1-708-433-8773

POTRZEBNA KOBIETA

Do pilnowania dwojga dzieci. Pięć dni w tygodniu. \$150 tygodniowo z utrzymaniem i zamieszkaniami. Zainteresowane prosimy skontaktować się dzwoniąc na nr.

633-2715

★ Pomoc Domowa

AGENCJA MAGDA
PRACE DLA KOBIET
Z zamieszkaniem lub bez.
Trochę angielskiego. 10:00-6:00
342-5534
2930 N. MILWAUKEE

LIVE-IN
MOTHER'S HELPER
Light housekeeping. Tuesday thru Saturday in Barrington area. Must speak some English.
\$200 — \$250 weekly.
(1-708) 705-0556

*****

★ **UWAGA! UWAGA!** ★
★ **NATYCHMIASTOWE** ★
★ **PRZYJĘCIA** ★
★ **DO PRAC DOMOWYCH** ★
★ Dla kobiet z zamieszkaniem ★
★ lub bez. Również dla lekarzy i ★
★ pielęgniary z Polski. ★
★ **\$210-250—tygodniowo** ★
★ **bez angielskiego** ★
★ **\$350-420—tyg. z angielskim** ★
★ Prosimy zgłaszać się osobiście do biura. ★

★ **POLONIA** ★
★ **3301 N. Milwaukee Ave.** ★
★ **lub telefonować do p. Danusi.** ★
★ **282-1044** ★
★ Biuro czynne 7 dni w tygodniu. ★
★ Osoby, które otrzymują pracę przez nasze biuro, ★
★ otrzymują bezpłatnie słownik polsko-angielski ★
★ oraz skierowane na bezpłatne badanie do lekarza ★
★ do ośrodka zdrowia Polonii. ★
★ **POTRZEBNA KOBIETA** ★
do opieki nad dzieckiem z zamieszkaniami, południowa strona. Dobre wynagrodzenie, utrzymanie i wyżywienie. Tel. 1-708-614-8436 po 7 p.m. w j. angielskim.

★ Praca Zeńska

POTRZEBNA
MŁODA KOBIETA
Do sprzedaży peruk w sklepie.
Musi mówić po angielsku.
CUSTOM WIGS
777-0222

Potrzebne
Sprzedawczyni
Do Sklepu
Do Super-marketu
Muszą mówić po polsku
i po angielsku.
Zgłaszać się osobiście
pod numer.

5050
S. Archer Ave.
i pytać o Anne

PRACA DLA KOBIET
w SERWISIE
Z zamieszkaniem. 6 dni w tygodniu — \$225 — \$260 tygodniowo. Tylko panie do lat 40.
(1-708) 603-3245

POTRZEBNA SEKRETARKA
OPERATORKA TELEFONU
Musi znać Word Processing komputera IBM & PTS. Pisać 50 słów na minutę. Musi mówić i pisać po polsku.

Proszę dzwonić 243-4804
MUTUAL MAINTENANCE
1722 W. GRAND AVE., CHICAGO
SERWIS SPRZĄTAJĄCY
przyjmie odpowiedzialne kobiety. Muszą mówić trochę po angielsku i mieć własny transport.
Tel. 1-708-355-0551

LEGAL SECRETARY
We will pay top dollar for an experienced, intelligent and responsible person to handle secretarial and general office for our busy 2-man firm.
(312) 782-0933

**CERTIFIED
NURSES AID**
For nursing home—
2450 N. Central Ave.

POTRZEBNE panie do sprzątania domów. 775-2973.

POTRZEBNE krawcowe z doświadczeniem. Zgłaszać się osobiście 2917 N. Central Park. Prosić o Halinę.

★ Praca

Biuro Pośrednictwa Pracy
Jerry & Ann
Oferujemy codziennie nowe stanowiska pracy dla kobiet i mężczyzn. Praca gwarantowana notarialnie.
AGENCJA
5757 W. Irving Park Rd.
TEL. 282-2012

MACHINIST

CNC Lathe Programmer Operator wanted. Must have experience with Mazatrol controls. Full time days. Call 8 a.m. to 4 p.m. for interview. Must speak English.
708-780-0946

POTRZEBNE OSOBY
Do lekkiej pracy fabrycznej. Praca 6 dni w tygodniu, wymagany stały pobyt i prawo do pracy. Zgłaszać się osobiście od godz. 10 am do 5 pm. Buttonwerks, 2020 N. Major, Chicago, na piętrze.

W dniu 5 marca, 1990 r., zmarł, przeżywszy lat 81, opatrzony św. sakramentami, po długiej chorobie, najukochańszy mój mój, szwagier, brat i wujek nasz, śp.

Florian Rusakiewicz

(brat śp. Lucji Mańko)

Członek Grupy 3162

Związku Narodowego Polskiego

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym dzisiaj i jutro od godziny 4 do 9 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 8 marca, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 3060 N. Milwaukee Ave., do kościoła św. Jacka (msza św. o godz. 10:00), a stamtąd na cmentarz Maryhill, do grobu rodzinnego.

O czym zawiadamiają, nieutuleni w żalu:

Wiktor, żona; Serafin Mańko, Florian, Walenty Poniecki, szwagrowie z rodziny; Stefania i Alicja, szwagierki; Helena (Antoni) Polaszk, szwagierka z mężem w Australii; Wiktor, Podziwiewski, siostra w Polsce; siostrzeńcy i kuzynowie w USA i w Polsce.

Pogrzebem zajmuje się:

Skaja-Stanley Funeral Home

Telefon 312-342-3330

W dniu 5 marca 1990 roku zmarła przeżywszy lat 95 opatrzona św. sakramentami po krótkiej chorobie najukochańsza żona moja, matka, babcia, prababcia nasza ś.p.

Zofia Bułala

(z domu Janik)

Członkini Związku Narodowego Polskiego Grupa #2394 "Grono Oświaty", American Polish Veterans #27, Klubu Chyżne.

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym dzisiaj od godziny 2 po południu do 9 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 8 marca, o godzinie 10:15 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 5700 S. Pulaski Rd. do kościoła St. Thomas More (msza św. o godz. 11:00), a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego do mauzoleum.

O czym zawiadamiają nieutuleni w żalu: Jakub, mąż Wanda (Józef) Dudek, Anna (śp. Walter) Bułala, córka, zięć, synowa; Joanne, Ronald, wnuki; Brian, Craig, Robert, prawnuki; wielu kuzynów i kuzynki wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się:

Wolnik Funeral Home

Telefon: 312-767-4500.

Fala przerwań ciąży w Rumunii

Bukareszt (Reuters) — Dziesiątki tysięcy Rumunek, którym reżim Ceausescu odmawiał możliwości przerwania niepożądanego ciąży, poddały się takim zabiegom od grudnia ub. roku.

Razvan Bușnea, lekarz w jednej z 10 klinik w Bukareszcie przeprowadzających zabiegi sztucznego poronienia, stwierdził, że w jego szpitalu od stycznia dokonano ich około 6,000, co daje przeciętną dzienną około 100.

"Jest to bardzo trudna sytuacja — mamy trzech lekarzy, którzy przeprowadzają dziennie po 20 do 30 operacji" — powiedział dr Bușnea.

Nicolae Ceausescu, który po 24 latach totalitarnych rządów zginął w egzekucji 24 grudnia, zabraniał zapobiegania ciąży. Sztuczne poronienia u kobiet mających mniej niż 5 dzieci były również niedozwolone.

Przepisy te, które powodowały przepełnienie rumuńskich sierociniec dziećmi, których rodzice nie mogli poddać ich wychowaniu oraz rozkwit procederu nielegalnych zabiegów, znalazły się wśród pierwszych zniesionych ustaw po objęciu władzy przez Front Ocalenia Narodowego.

Dr Sebastian Nicolu, dyrektor departamentu matki i dziecka w nowym ministerstwie zdrowia ocenia, że w samym Bukareszcie w pierwszym miesiącu po powstaniu legalnie przerwano niepożądaną ciążę w około 10,000 przypadków.

Jednak dr Bușnea, pokazując reporterom oddziały, gdzie pacjenci leżą po dwie w jednym łóżku ze względu na brak miejsca, twierdzi że liczba ta jest znacznie wyższa. "W styczniu i lutym zgłaszało się do nas 300 do 400 kobiet dziennie" — mówi.

W szpitalu znajduje się również wiele pacjentek z zadawnionymi ciężkimi infekcjami po nielegalnych zabiegach. Z obawy przed konsekwencjami prawnymi nie zgłaszały się do lekarzy i znalazły się w szpitalach dopiero po obaleniu Ceausescu. Zdaniem rumuńskich władz zdrowia takie zakażenia spowodowały śmierć wielu tysięcy kobiet w ubiegłych latach.

Służba zdrowia nastawia się obecnie na akcję zapobiegawczą — rozprowadzanie środków antykoncepcyjnych i poradnictw w dziedzinie planowania rodziny. (kc)

Policjant zastrzelony w Nowym Jorku

Nowy Jork (UPI) — Oficer śledczy policji stanowej został zastrzelony, a dwóch detektywów miejskich odniosło rany w poniedziałek w zaciętej bitwie z osobnikami podejrzanyymi o handel narkotykami, którzy usiłowali zagarnąć 40,000 dolarów podczas sfingowanej przez policję transakcji kupna kokainy.

Policja aresztowała dwóch podejrzanych, którzy zwabili w zasadzkę członków nowojorskiej Drug

Enforcement Task Force, dając około 3:30 po poł. początek strzelaninie we wschodniej dzielnicy Nowego Jorku.

Obydwaj arsztowani są oskarżeni o morderstwo pierwszego stopnia i próbę rabunku. Policja poszukuje trzeciego osobnika podejrzanego o udział w zorganizowaniu spotkania, na którym agent policji miał kupić 4.4 funta kokainy za 40 tys. dol. (kc)

3 ofiary wybuchu w Kolorado

Crested Butte, Colo. (Reuters) — Eksplozja zniszczyła we wtorek dwupiętrowy bank w mieście Crested Butte w stanie Kolorado, powodując śmierć trzech osób oraz obrażenia u 14 innych. Trzy osoby znajdują się w szpitalu, a stan ich określa się jako bardzo ciężki.

Jak podają świadkowie, strażacy oraz ochotnicy gołymi rękami próbowali z gruzów wyciągnąć ludzi, którym udało się przeżyć. Zniszczeniu uległa cała budowla z wyjątkiem piwnicy.

Powód eksplozji do tej pory nie jest znany. Władze podejrzewają, iż mogło dojść do wybuchu gazu lub eksplozji podłożonej przez nieznaną sprawcę.

Przed kilkoma dniami dwie restauracje w tej narciarskiej miejscowości otrzymały groźby o podłożeniu bomby. Władze zmuszone były ewakuować klientów jednego z tych lokali. (ak)

KUPUJĄCE W SKŁADACH
KTÓRE OGŁASZAJĄ SIĘ
W DZIENNIKU ZWIĄZKOWYM

Z żalem donosimy że najukochańszy mój mój, ojciec, dziadek i brat nasz ś.p.

Mieczysław Lendzion

Członek ZNP Grupa 1979

Pożegnał się z tym światem, opatrzony św. sakramentami, dnia 2-go marca 1990 roku, przeżywszy lat 67.

Pogrzeb odbył się w poniedziałek dnia 5 marca do kościoła św. Stanisława B i M (msza św. o godz. 10:00), a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha do mauzoleum.

Pograżeni w głębokim smutku:

Chestine (z domu Lignowski), żona; Barbara (Richard) Moreo-

niak, Roman Lendzion, córka, zięć i syn; Lisa, Lynn, wnuczki; Henry i Jeanette Meyer brat i siostra; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmował się:

Cumberland Chapels.

Telefon: 708-456-8300.

Śp. Władysław Lisowski

Urodzony 18-11-1918—kanonier, żołnierz AP, I Pułku Artylerii Lekkiej, 3—DSK, odznaczony krzyżem Monte Cassino oraz srebrną odznaką SPK. Pożegnanie w śróde, 7 marca, o godzinie 7:00 wieczorem w kaplicy Malec Funeral Home.

Pogrzeb w czwartek.

ZARZĄD KOŁA SPK #31 IM. II KORPUSU

Z żalem donosimy, że najukochańszy mój mój, ojciec i brat nasz, śp.

Władysław Lisowski

Były żołnierz spod Monte Cassino

Był żołnierz gen. Andersa, członek Koła #31 SPK, Placówki #5 SWAP i Koła Karpaczków, po krótkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. sakramentami, dnia 4-go marca 1990 roku, przeżywszy lat 71.

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym dzisiaj od godziny 2 po południu do 9:30 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 8 marca, o godzinie 9:15 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 6000 N. Milwaukee Ave., do kościoła św. Franciszka z Asyżu (msza św. o godz. 10:00), a stamtąd na cmentarz Maryhill, do grobu rodzinnego.

Pograżeni w głębokim smutku:

Weronika (z domu Wojtowicz), żona; Józef, syn; Helena Lisowska, siostra; oraz rodzina w Polsce; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się B. F. Malec i Synowie. Telefon 312-777-4100.

ZAWIADOMIENIE

Uwaga czytelnicy naszego pisma zamieszczający na łamach gazety nekrologi i rezolucje żałobne. W związku z koniecznością wcześniejszego wydawania gazety, wszystkie nekrologi na dzień następny będą przyjmowane dzień wcześniej pomiędzy godziną 7:30 rano a 3:30 po południu. Jeśli zaistnieje konieczność zamieszczenia nekrologu na ten sam dzień, jego treść musi być dostarczona do naszego biura, w formie przygotowanej do druku przed godziną 7:00 rano. Wówczas będziemy się starali zamieścić nekrolog w gazecie tego samego dnia.

Dział Nekrologów

★ Praca

JOB ASSISTANCE
Epilepsy is no reason to be unemployed
Call: Pat Ruzicka or Mr. Dunn
EPILEPSY FOUNDATION
OF GREATER CHICAGO
(1-312) 939-8622
Pls. Reply in English

BIRO ROYAL TRAVEL SERVICE ZAPRASZA

5932 W. Lawrence
Chicago, IL 60630
Tel. 777-2800

Załatwiamy sprawy związane z podróżą do Polski i po całym świecie. Paczki i wszelkie przesyłki do Polski.
Poszukujemy współnika do serwisu sprzątającego lub kierownika-szofera.
Proszę dzwonić:

777-2800 lub 794-1599

**PART TIME CLEANING
POSITION AVAILABLE**
At State & Jackson. Immediate openings. Starting salary \$6 ph.
Call 1-708-439-0992

MESSENGER DRIVERS EXPERIENCED

Needed immediately. Must have own insured vehicle. Earn \$400 to \$500 per week. Must speak FLUENT English.
Call 312-292-0200
Mon. thru Fri. 9 to 5

GENERAL RECEIVING CLERK

We believe our employees are our greatest asset. If you share the same philosophy, please read on. . . .

We are a medium-sized company specializing in the manufacturing of precision tools in search of a General Receiving Clerk to join us at our Niles location.

This individual is responsible for receiving and some specialized shipping, filling vending machines and completing errands to various institutions including the bank, Chamber of Commerce, and pick-ups and deliveries. Will help with some manufacturing orders and provide as back-up in servicing the tool area. Includes completing miscellaneous duties as assigned.

We offer full medical coverage and disability insurance along with a profit sharing/401K program, credit union and tuition reimbursement program. Your strengths will include excellent organizational and communication skills and a willingness to contribute to a team effort. Must have a valid drivers license.

For more information, please contact:

DENISE JELEN
(708) 647-6870
Equal Employment Employer

CUSTOM CABINET SHOP

Seeks experienced counter top layout person. Must speak English.

(312) 278-1272

★ Praca

SHEET METAL OPERATOR

Manufacturing Company in Addison seeking individual to set-up and operate PRESS BRAKE. Experience on AMADA BRAKE helpful.

Call Alex Buziuk
708-627-6900

FABRICATOR

Storefront company seeking an experienced fabricator of glazing systems, doors and custom hardware. Excellent opportunity in start-up phase in Elk Grove. Call:

Paul Schneider
EFCO Corp.
708-981-1700

LOTNISKO O'HARE

Asystent pasażerów na wózku inwalidzkim. Nauczymy \$5 na początek. Musi mówić po angielsku i posiadać pozwolenie na pracę.

(1-313) 686-7488
Od 8 rano do 4 po południu
oprócz piątku i soboty

— Housekeeper —
— Dishwasher —

Very busy hotel. Please apply in person. Tues or Thurs. 1-4 P.M. Holliday Plaza Complex, 500 Holliday Plaza Dr., Madison, IL.

E/O/E

CENTRUM

STALOWYCH MASZYN
(Jak sliding machine itp) oraz stalowych produktów poszukuje osoby do pomocy. Musi mieć zezwolenie na pracę. Zgłaszać się osobiście. Od 10 rano do 2 po południu.

**STANDARD STEEL
& WIRE CO.**
1900 N. Southport, Chicago

PORCELAIN DOLL MANUFACTURER

Position available:
Green ware partial assembly and light painting. Monday thru Friday 9 A.M. to 5 P.M.

Call: (1-708) 456-6669

POSTAL Service jobs. Salary to \$65 K. Entry level positions. Your area. Call (1) 805-687-6000 Ext. P-9725.

POTRZEBNI PRACOWNICY
Do ręcznego mycia samochodów. \$4 na godz. gotówka plus napiwki. 65 godzin tygodniowo. Okolica Evergreen Park. Musi być legalnie.
Tel. 1-708-499-4004

MACHINIST

Vertical milling machine with/minimum 8 yrs. experience. Must be able to hold close tolerances. Must speak English. Steady work/good benefits.
Call Rick (708) 834-7666

★ Praca

**CHEPOV
DOMESTIC AGENCY
ZAWSZE MA DOBRE PRACE
DOMOWE**
—DOBRZE PLATNE
Różnego rodzaju prace domowe
Z zamieszkaniem
Wynagrodzenie \$250 i więcej
OTWARTE CODZIENNIE
Tel. 803-6439

HELP WANTED

ASSEMBLY
Packaging & Assembly. Start immediately. Call (708) 343-4430.

CONSTRUCTION WORK
All phases. Immediate openings. Excellent pay. Call (708) 343-4430.

FACTORY
Most shifts available. Start immediately. Good pay. Call (708) 343-4430.

WAREHOUSE
Work full time, no experience necessary, good starting pay. Call (708) 343-4430.

BI-LINGUAL
Advance fee required, not an employment agency.

THE JOB LIBRARY

CONTRACTORS WANTED
G.C.'s and sub-contractors needed for commercial projects in Chicago metro area. Please contact:
GARY SMITH — (1-708) 699-8640
or
PRESTON KUNIK (1-312) 694-1020
Please respond in English

AUTO SALVAGE YARD

Near O'Hare needs English and Polish speaking
Clerical and Counter Help
1-708-860-2000

NIE-KONTRAKTOR
Remonty — kuchnie, łazienki, baseny i sementy oraz całkowita przebudowa wnętrza.
Tel. 725-8520, Janusz

PART-time evenings and week-ends cleaning offices. Tel. 1-708-740-3300.

**POTRZEBNI OPERATORZY
"PUNCH PRESS"
i "BRAKE PRESS"**

Tylko doświadczeni, konkurencyjne płace, wspaniałe świadczenia. Angielski konieczny. Zgłaszać się osobiście: DeMuth Steel, 9515 Seymour Ave. Schiller Park, Ill.

PART-TIME OFFICE

floor cleaning supervisor needed. Evenings, experience, references required. Apply in person 8 a.m.-4 p.m.

1555 Brummel
Elk Grove Village

POTRZEBNA OSOBA DO PRACY

W "mini mart" przy stacji benzynowej. Angielski konieczny. 3 P.M. 11 P.M. lub 11 P.M. to 7 A.M.
(1-708) 599-2424

★ Poszukuje Pracy

POSIADAM Van i ubezpieczenie na prace remontowe. Znam język, chętnie podejmę współpracę.

1-708-547-6762

★ Praca Męska

**POTRZEBNY
LAKIERNIK SAMOCHODOWY**
Wymagane doświadczenie w U.S.A. i własne narzędzia. Dobre wynagrodzenie. Damen — Foster.
1-708-677-4127

**POTRZEBNY
BLACHARZ /LAKIERNIK
Z doświadczeniem w USA**
539-9044

**ZATRUDNIE DOŚWIADCZONYCH
DO PRACY PRZY DACHACH
(SHINGLES)**

Oraz doświadczonego
MURARZY
Zostawić wiadomość na taśmie.
1-708-390-6565

**Company Needs
General Machinist**
With experience in building and assembly of special machines. Top wages, all benefits, air conditioned shop. Northwest side area. Call for appointment.

(1-708) 867-8200
Please respond in English

WANTED: MACHINE SHOP FOREMAN

Job shop foreman wanted with at least 5 years of experience. To supervise turning, milling, grinding and welding department. Must speak English and Polish would be helpful. Good benefits, hospitalization, profit sharing, uniforms plus extras. Apply in person at:

**MILAN'S MACHINING
AND MFG. CO., INC.**
1301 S. Laramie Ave.
Cicero, IL 60650
FOR APPOINTMENT CALL:
708/780-6600

**POTRZEBNI
MURARZE**
z DOŚWIADCZENIEM
Tel.: 525-5400

★ Praca Męska

MACHINIST

ID-OD grinder set-up and operator. Minimum 2 years experience. Group insurance, paid vacation and holidays. Franke Gear Works Inc. 4401 N. Ravenswood Ave., Chicago
Tel. 561-0950

ZAKŁAD REMONTOWY ZATRUDNI ELEKTRYKA

przy remoncie obrabiarek
dzwonić: 7:00 A.M. — 3:30 P.M.
Ph.: (708) 681-5922

SHIPPING & RECEIVING
New Manufacturing facility in Elk Grove Village. Full time permanent position. We offer a salary commensurate with experience and excellent benefits. Please call:
(1-708) 228-5904
Between 8 A.M. to 10 A.M. to set up appointment

Experienced Cabinet Maker
Wanted some English required.
Call:

(1-312) 243-2727
or (1-312) 707-8777

Jeżeli jesteś doświadczonym
STOLARZEM BUDOWLANYM
zadzwoń do nas w ciągu dnia od 10-5, tel. 477-5580 lub wieczorem od 7-9, tel. 637-5881 (Ted). Dobre wynagrodzenie, stała praca.
**POTRZEBNI TYLKO
DOŚWIADCZENI STOLARZE**

POTRZEBNI MĘŻCZYŹNI
Do pracy sprzątającej, wszystkie świadczenia. Wymagane legalne papiery lub pozwolenie na pracę. Godziny pracy od 9 A.M.-5 P.M..
White Eagle Building Maintenance
6052 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL.

DRIVERS WITH VAN

For Start
\$23,000 a Year
Call: 252-1044

LOOKING FOR SUPERVISOR
For cleaning company. Full time, hourly rates plus bonus. Salary based upon experience. Must be able to speak, read and write in Polish and English. 1-708-766-5496

**FACHOWCY STOLARZE/CIEŚLE
z DOŚWIADCZENIEM w USA**

W pracach budowlanych wewnątrz i na zewnątrz domów. Osoby do fugowania przynajmniej z 1 rocznym doświadczeniem. Proszę telefonować (1-312) 509-1611 od 9 rano do 10 rano i od 4 po południu do 5 po południu, lub zostawić wiadomość na taśmie.
Kontraktor posiada odszkodowanie pracownicze (workmans comp. & liability insurance). Musi być bez nalogów — posiadać referencje.

WIELKA OKAZJA PRACOWAĆ DLA SIEBIE

15-letnia firma poszukuje kierowców ciężarówek. \$4,000-\$6,000 inwestycji wam zapewni ciężarówkę. Kontrakt 3-letni gwarantowany stałej pracy. Doświadczenie nie wymagane, przycwcnv. \$1,500-\$2,000 tygodniowe zarobki. Po więcej informacji proszę dzwonić do pana Marka od poniedziałku do soboty, od 10 a.m. — 2 p.m.
1-708-830-5222

KIEROWCY

Bardzo duża szansa zarobić \$1,500 — \$2,000 tygodniowo, 16 letnia firma transportowa poszukuje kierowców ciężarówek, którzy by chcieli pracować dla siebie. Doświadczenie nie wymagane, przycwcnv. \$1,500-\$2,000 tygodniowe zarobki. Po więcej informacji proszę dzwonić do pana Marka od poniedziałku do soboty, od 10 a.m. — 2 p.m.
1-708-830-5222

Dzwonić do pana Marka (1-708) 830-5222
Od Pon. do Soboty 10 A.M.-5 P.M.

Printing

PRESSMAN
Small Commercial Print Shop seeking responsible individual to assist manager with production and operations. Must have experience on 1850-1950-1250 LW equipment, and be able to deal with public. Must speak fluent English. Call Marco.
(1-312) 263-5547

**POTRZEBNY DOŚWIADCZONY
SPRZEDAWCA**

Do sklepu z częściami samochodowymi. Wymagana znajomość angielskiego.
583-2658

**POTRZEBNY od zaraz cukiernik
doświadczony.** 1-708-456-8338.

**POTRZEBNY SZLIFIERZ
PRECYZYJNY**

na płaską szlifierkę. Proszę się zgłaszać:
2555 N. CICERO AVE. CHICAGO

**POTRZEBNY FACHOWIEC
DO POKRYCIA DACHU**
blachą miedzianą.
452-0253 — po 8 wiecz.

★ Domy

Przez Właściciela
Budynek blisko Pulaski, południowa strona Chicago. Właściciel jest R.E. agentem.
Tel.: 254-0564

★ Domy

JACKOWO
Duży, mурowany dom, 2 rodzinny, wykończony basement. Wspaniały dochód — \$1,450 mies. W doskonałym stanie. Na szybką sprzedaż.
**IREK BERGER
RE/MAX LANDVIEW**
775-0600 lub 792-3901

UKRAINIAN VILLAGE
Restauracja z pełnym wyposażeniem. Plus 5 mieszkań. Dochód z mieszkań \$1,625 miesięcznie.

**Irek Berger
RE/MAX LANDVIEW**
775-0600 792-3901
6 MIESZKANIOWY dom na Jacksonie. Przez właściciela. 235-7486 wieczorami.

HARLEM/HIGGINS
Murowany ranch, 5 pokojowy, częściowo wykończony basement. Duża ładna łota, garaż na 1 auto.

**BEZ AGENTÓW
777-2066**

**ADDISON/NARRAGANSETT
PRZEZ WŁAŚCICIELA**
3 sypialniowy, murowany ranch, na dużej łocie, nowy garaż na 3 auta. Basement z mieszkaniem dla krewnych.

**BEZ AGENTÓW
777-6532**

★ Do Wynajęcia

**1 SYPIALNIOWE MIESZKANIE
i STUDIO APT.**

W spokojnym budynku apartamentowym. Pralnia na miejscu. Niski depozyt.
489-6623 — od 8 rano do 9 wiecz.

**JACKOWO 2 pokoje - używalność
kuchni oraz garaż do wynajęcia.**
235-9329

KILDARE—Diversey. Pokój dla pana na parterze. 235-4680

MIESZKANIE z 2 SYPIALNIAMI
wyposażenie i gorąca woda włączone, bez ogrzewania. Miejsce do parkowania. Bez zwierząt \$380 miesięczne. Niedaleko Kimball i Belmont.

Tel. 588-7638
proszę dzwonić w jez. ang.

OD ZARAZ
2 sypialniowe mieszkanie. Duży pokój rodzinny. \$350 plus depozyt. Użyteczności płaci lokator.
342-1576

MIESZKANIE DLA 2-3 OSÓB
Umieblowane, od zaraz. Pralnia na miejscu. Właściciel płaci użyteczności. Niski depozyt.
Kimball-Milwaukee
252-9613

POKÓJ w basemencie dla pani.
Belmont-Central. 545-6584.

MIESZKANIE. Archer-Loomis. Na południowej stronie miasta. 582-5260.

**FULLERTON-CENTRAL
UMIEBLOWANE MIESZKANIE
W BASEMENCIE — 2 SYPIALNIE
OD ZARAZ**
Tel. 637-1617

**POKÓJ z używalnością kuchni i
łazienki do wynajęcia dla małżeństwa, od zaraz.** 588-1394

TRÓJKA w odnowionym basemencie — umieblowane. Belmont — Laramie. 725-5153

**4 POKOJOWE MIESZKANIE
OGRZEWANE**
Okolica Pulaski-Fullerton. \$400.
Odnówione z dywanami.
Tel. 633-2715

**6 POKOJOWE
LUB 5 POKOJOWE**
Okolica Irving Park-Kedzie. Blisko transportacji, sklepów, kościoła i szkół. 465-9547 w dzień lub 708-729-6167 wieczorami, tylko w jez. angielskim.

**NOWY pokój, kuchnia, łazienka,
pralnia w basemencie — \$125.** Fullerton-Cicero. 202-8712.

**MIESZKANIE
2-SYPIALNIOWE
IRVING PK. — LARAMIE**
Oraz 2 pokoje w basemencie
286-5732 albo 725-8209

**4 POKOJOWE
MIESZKANIE**
Dywany, piec i lodówka. Depozyt wymagany. \$300 miesięcznie.
708-863-7245

POKÓJ DLA KOBIETY
do wynajęcia z — używalnością całego mieszkania. Okolica Long-Diversey.
725-4902

2 POKOJE do wynajęcia w basemencie. WŁADYSŁAWOWO. 725-0233.

FRANKLIN PARK
3 room — 1 bedroom apt. — \$395-\$450. Newly decorated carpeted, very clean. No pets.
(312) 685-8444

★ Biuro Do Wynajęcia

1200 STOP KW.
**BIURO DO WYNAJĘCIA F
DIVERSEY — LONG**
282-5717

★ Biuro Do Wynajęcia

**POMIESZCZENIE
NA SKLEP LUB BIURO**
Powierzchnia ok. 650 st. kw. Tanio.
3505 N. CICERO
Tel. 334-0699 — po ang.
283-0167 — po pol.

★ Rozmaite

WANTED

By private party American Flyer and Lionel trains and accessories, any condition. Cash.

(1-312) 233-7776 days or
(1-312) 221-3755 evenings Polish

MASZ okazję kupić tanio meble i rzeczy ogrodowe. Tel.: 237-3797

★ Interesy

**SPRZEDAM
Auto Body Shop**
Budynek plus interes.
4228 W. Grand Ave., Chicago.
227-2050

★ PODATKI

**Z UWAGI NA ZMIANĘ
KODU TELEFONICZNEGO**
Aby zadzwonić do Frank's Income Tax Service 8616 Ozark, Niles.
Dzwoń: (1-708) 967-9411

PODATKI
Fachowo rozliczam.
Cena przystępna.
708-698-5208

INCOME TAX
5124 W. BELMONT
545-9614 albo po 7 PM
(1-708) 823-0316
Mówimy po polsku

★ Przeprowadzki

PRZEPROWADZKI, przewoży bardzo tanio. Dzwonić 24 godziny. 775-5104

PRZEPROWADZKI truckiem. Tel. (1-708) 867-7527

PRZEPROWADZKI truckiem. Tel. 283-4558.

★ Usługi

PRZYWIOŹE i odwożę z lotniska.
Piotr. Tel. (708) 428-6427.

REMONTUJEMY
Kuchnie, łazienki, kafelki, płytki, przebudowy basementów, plastrowanie, malowanie, tapetowanie, gabiny, hydraulika, elektryka.

Tel.: 772-8670

POTRZEBUJESZ elektryka? —
Dzwoń: 278-7063.

DENTYŚCI

Wygodne godziny wieczorne.
Niskie ceny.

3033 N. Milwaukee 486-8889

DENTYSTA
Pacjenci przywrotni i ubezpieczeni.
Splaty w ratach.
Od 9 AM-10 PM
BEZBOLESNE LECZENIE
4417 N. Central 282-4021

**ZAKŁAD
BLACHARSKO/LAKIERNICZY**
Wykonuje usługi taniej i solidniej. Honorujemy ubezpieczenia. Kupujemy auta na giełdach dla klientów. Bezpłatne holowanie.
B & S. AUTO REBUILDER
3510 N. Knox 283-3763

★ RUMMAGE SALE

Z CHICAGO I ILLINOIS

Po debacie kandydatów na przewodniczącego Rady Pow. Cook

Morale i etyka zawodowa Phelana na cenzurowanym

Chicago (CST) — Wczoraj na Uniwersytecie Chicagowskim odbyła się debata czterech kandydatów w demokratycznych prawyborach na przewodniczącego Rady Pow. Cook. Podczas publicznej dyskusji — w obecności studentów i pracowników uniwersytetu — Stanley Kusper i Ted Lechowicz przypuścili atak na Richarda Phelana. Przypomnijmy, że ub. tyg. czwarty kandydat, Eugene Pincham, przedstawiciel czarnej społeczności dość agresywnie zajmował się osobą Phelana, wysuwając różnorodne zarzuty.

Na wczorajszej debacie, odbywającej się pod egidą studenckiego klubu politycznego (University of Chicago's Student Government Activities Committee), transmitowanej na żywo przez rozgłośnie WLS-AM (980), Kusper i Lechowicz zajęli się kwestiami etycznymi, które stanowią podstawę programu po-

litycznego Phelana.

Obydwaj kandydaci polskiego pochodzenia przypomnieli, że jeszcze do niedawna Phelan należał do klubu Bob O'Link Country Club przeznaczonych wyłącznie dla białych mężczyzn; kobiety, Murzyni i Żydzi nie mają doń wstępu. Phelan usiłował usprawiedliwić się publicznie oraz stwierdził, że członkostwo w klubie było błędem.

Kusper zauważył również, że w przeddzień wyroku na byłego spikera Izby Reprezentantów Kongresu USA, Phelan zabrał na kolację członków ławy przysięgłych. Jak wiadomo, Phelan pełnił rolę specjalnego prokuratora w sprawie spikera Jima Wrighta. W związku z tym, że uznano go winnym utraci stanowisko spikera.

Kusper podkreślił, że ktoś kto jest prokuratorem w sprawie wagi państwowej i zabiera ławę przysięgłych

do drogiej restauracji przed zapadnięciem wyroku, nie może być człowiekiem o wysokich standardach etycznych i moralnych — za jakiego się podaje.

Lechowicz zaś przypomniał, że po zakończeniu się sprawy Wrighta Phelan przedstawił władzom federalnym rachunek na 150 tys. dol., za same koszty reprezentacyjne. "Wydać mi się" — dodał Lechowicz, "że podatnika pow. Cook nie jest stać na utrzymanie tego stylu życia". Miał oczywiście na myśli high life Phelana.

Tego samego wieczoru, Phelan zaprzeczył kategorycznie pomówieniom, iż jego kampania wyborcza jest sekretnie wspierana przez burmistrza Richarda M. Daley. Jak wiadomo, burmistrz oficjalnie oświadczył, że nie będzie nikogo popierać w demokratycznych prawyborach. (ao)

System weryfikacji podatków szwankuje — przyznał Kusper

Chicago (CT) — Jak oświadczył sekretarz (clerk) pow. Cook Stanley Kusper błędy w weryfikowaniu zaległych podatków od nieruchomości będą się zdarzać, ponieważ metody jakich używa się do sprawdzania są przestarzałe i konieczna jest komputeryzacja kartotek.

Kusper, który kandyduje na przewodniczącego Rady Pow. Cook, stwierdził że liczba błędów w weryfikacji podatku od nieruchomości jest stosunkowo nieduża, jeśli rozpatruje się ją w kategoriach statystycznych, ale z punktu widzenia szkód osobistych i moralnych — jest zbyt duża.

Od r. 1982 aż 19 domów zostało sprzedanych przez pomyłkę na licytacji zadłużonych nieruchomości. Właściciele tych domów do ostatniej chwili przekonani byli, że zaległe podatki zostały uregulowane i sprzedaż posiadłości na aukcji była dla nich ogromnym szokiem. W jednym przypadku dom został sprzedany na licytacji w rezultacie zadłużenia na ... 22 dol., a tytuł własności domu przejęty przez spekulanta podatkowych.

W chwili obecnej aż 30 tego rodzaju przypadków czeka na rozpatrzenie w Sądzie Okręgowym Pow. Cook. (ao)

Roland Burris jedzie do Polski

Chiego (inf. wł.) — Roland Burris szef Stanowego Wydziału Skarbowego (State Comptroller) został oficjalnie wydelegowany jako jeden z czterech ekspertów udających się do Polski w charakterze doradców.

Zadaniem grupy czterech będzie pomoc w ustanowieniu decentralistycznego systemu podatkowego, który byłby narzędziem sterowania rozwojem gospodarczym poprzez oddziaływanie na prywatne przedsiębiorstwa.

Program jest sponsorowany przez National Association of State Auditors, Comptrollers and Treasurers (krajowe stowarzyszenie analityków, finansistów i skarbników).

W skład grupy ekspertów wejdą Mary Ellen Withrow, skarbnik stanowy z Ohio, Margaret Kelly, stanowy analityk finansowy ze stanu Missouri i Edward Reagan, szef Wydziału Skarbowego stanu Nowy York.

"Będziemy ściśle współpracować i szkolić przedstawicieli sektora prywatnego, szczególnie w kwestiach związanych z rozwojem przedsiębiorstw i polityki podatkowej", oświadczył Burris.

Grupa udaje się do Polski 17 marca. (ad)

Przebudowa dróg wokół Hoffman Estates

Chicago (CT) — Stanowy Wydział Transportu, IDOT stanął przed koniecznością rozbudowy sieci dróg i autostrad w związku z planowaną przeprowadzką działu handlowego Sears, Roebuck and Co. do nowej siedziby wznoszonej na terenie przylegającym do tego miasteczka.

Planuje się poszerzenie Illinois Highway 72 na odcinku od Beverley Road do drogi 59, a także drogi 59 do Shoe Factory Road do autostrady 72.

Przebuduje się także bezkolizyjne połączenie 59-tki z autostradą nr. 90.

IDOT zorganizował spotkanie z mieszkańcami Hoffman Estates na temat rozbudowy dróg, na którym specjaliści odpowiedzą na pytania dotyczące projektu. (ad)

2 mieszkańców St. Louis wygrało \$26 mln

Chicago (CST) — Jak poinformował zarząd loterii stanowej, dwóch mieszkańców St. Louis podzielił się potową wielką wygraną w lotto na sumę \$56 mln., którą wylosowano 29 lutego.

Zdobywca drugiej połówki — \$26 mln. wciąż jeszcze nie jest znany.

Sekretarz stanowy Jim Edgar, przewodniczący Stanowej Rady d/s Walki z Analfabetyzmem wystosował oficjalne gratulacje do uczestników programu walki z analfabetyzmem, a więc do 750 dorosłych uczniów, nauczycieli-ochotników oraz koordynatorów programu. Niniejsza grupa spotkała się niedawno w Chicago na pokazie filmu "Stanley & Iris" obrazującego wzajemne relacje uczeni-nauczyciel. Na zdjęciu Edgar z dziekanem Roosevelt University George'm Olsenem i Bonnie Smothers, dyrektorem programu kształcenia dorosłych w RU.

Edgar zebrał największe fundusze kampanijne!

Chicago (CT) — Jak poinformowali przedstawiciele kampanii wyborczej Jima Edgara, republikańskiego kandydata na urząd gubernatora — jego fundusze kampanijne przekroczyły ostatnio sumę \$3.2 mln. Sprawujący od lat urząd sekretarza stanowego Edgar zdystansował tak pokąźnym kontem wyborczym nie tylko swych rywali w republikańskich prawyborach 20 marca, ale również kandydata demokratycznego Neila Hartigana, prokuratora generalnego Illinois.

Rzecznik kampanii wyborczej Hartigana — Bill Filan oświadczył, że kandydat dysponuje gotówką w wysokości \$2 mln.

Główny przeciwnik Edgara w prawyborach 20 marca — konserwatysta Steve Baer dysponuje sumą \$715 tys.

Gubernator James Thompson, który jak wiadomo nie będzie już więcej kandydował na najwyższy w stanie urząd zbierał na swym koncie politycznym \$1.741 mln. Fundusze polityczne Thompsona wynosiły znacznie więcej ale ponad 200 tys. przekazał on na rzecz kampanii wyborczych różnych republikańskich polityków oraz zasilił kasy stanowej GOP i powiatu Cook. Obydwie organizacje par-

tyjne przeżywają kryzys finansowy. Nie wiadomo, kogo jeszcze wspomóc Thompson swymi funduszami politycznymi.

W poniedziałek upłynął termin składania rozliczeń finansowych przez kandydatów w nadchodzącej elekcji.

Warto wymienić niektórych ofiarodawców, figurujących w raporcie Edgara: J. Paul Beitler chicagowski przedsiębiorca budowlany — \$25 tys.; związki zawodowe hotelarzy — \$25 tys.; G-Tech — firma z Rhode Island, która wygrała kontrakt na obsługę loterii stanowej — \$10 tys.; gub. Thompson — \$25 tys.; krajowa GOP — \$25 tys.

A oto nazwiska niektórych ofiarodawców na rzecz kampanii wyborczej Hartigana: Thomas J. Klutznick — \$50 tys.; Teamsters (dwa "locale" zw. zaw.) — \$45 tys.; sprzedawcy nieruchomości — \$21 tys.; Charles Benton, aktywista Partii Demokratycznej z Evanston — \$10 tys.

Główną składową funduszy kampanijnych Baera stanowi pożyczka w wysokości prawie \$500 tys. zaciągnięta u chicagowskiego biznesmana Barre Sieda. Ponadto J. Patrick Ronney z Indianapolis złożył \$50 tys., a John Geldermann, prezes giełdy chicagowskiej Mercantile Exchange — \$25 tys. (ao)

Prokurator generalny Illinois, Neil Hartigan spotkał się ostatnio z emerytami uczestnikami w grze bingo w Gordon Tech High School.

Hyatt Regency oszczędza na przeróbce odpadów

Chicago (CT) — Jeden z największych hoteli Chicago, Hyatt Regency przy Wacker Drive mieszczący 2,033 pokoje, bary, restauracje, sale konferencyjne od kilku miesięcy przerabia własne odpady.

Kompleks hotelowy wyrzuca rocznie ok. 7.2 mln funtów śmieci, płacąc za usługi odwozu 200 tys. dol.

Zarząd hotelu zainwestował w przedsięwzięcie przeróbki 25 tys. dol., kupując pojemniki, maszyny do mielenia szkła, prasowania puszek i kartonów i spodziewa się odzyskać tę kwotę już w ciągu sześciu miesięcy, głównie poprzez zmniejszenie objętości odstawianych śmieci.

Rachunek na wywóz ma się obniżyć co najmniej o 30%. Jak dotąd kwota zapłacona za styczeń 1990 (2,000 dol.) wygląda obiecująco w porównaniu do rachunku za ten sam miesiąc roku 1989 (12,000 dol.).

2,000 pracowników hotelu zostało odpowiednio przygotowanych do współdziału w akcji. Biuraliści, w tym zarząd kompleksu wyrzucający papier i wydruki komputerowe do specjalnych pojemników odbieranych przez sprzątających, a personel barów i restauracji sortuje puszki, butelki i pudełka kartonowe.

Hotel odzyskuje część pieniędzy sprzedając odpady na składowiska, ale główną korzyścią z operacji jest zmniejszenie się ilości odstawianych śmieci.

Hyatt Regency jest pierwszą firmą przerabiającą śmieci w stanie Illinois i jedną z pionierskich w skali kraju. Zarząd planuje do końca roku uruchomić przeróbkę plastiku a później odsyłać odpadki spożywcze do kompostowania.

Osiągnięcie stu procentowego poziomu przeróbki jest przewidziane w ciągu pięciu lat. (ad)

LOTERIA

WYNIKI LOTERII STANOWEJ

Daily Lottery
6 marca 1990
0 1 8

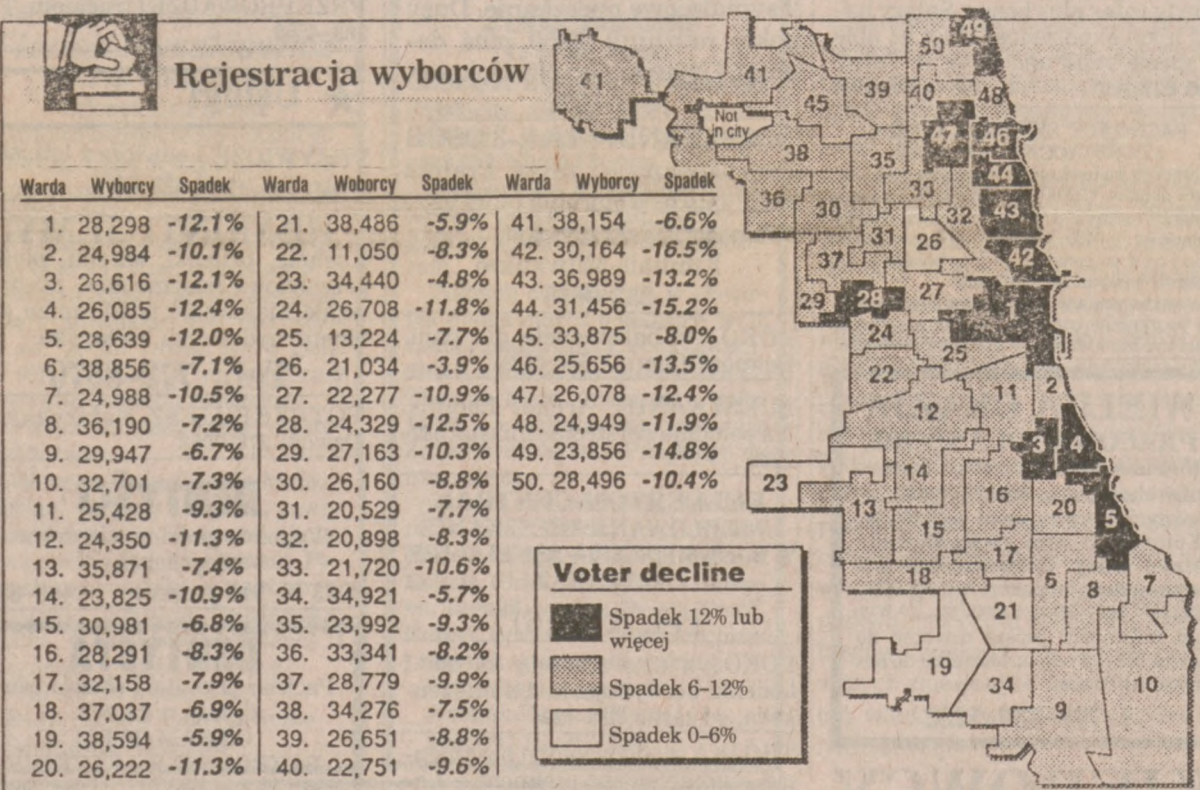
Pick 4
6 marca 1990
8 5 7 4

LITTLE LOTTO Poniedziałek, 5 marca 1990 **04 12 21 25 28**

LOTTO Sobota, 3 marca 1990 **01 20 28 33 46 54**

DO WYGRANIA W LOTTO 12 MLN DOL.

Rekordowo niska liczba rejestrowanych wyborców

Chicago (CST) — Rejestracja wyborców w Chicago osiągnęła rekordowo niski poziom w ciągu ostatnich 50 lat. Największy spadek w liczbie rejestrowanych wyborców odnotowano w miejskich okręgach wyborczych (wardach) nad jeziorem Michigan.

Pomimo, że liczba kandydatów ubiegających się o urzędy w nadchodzących prawyborach jest duża, kartoteki Chicagowskiej Rady Wyborczej wykazują tylko 1,412,463

wyborców zarejestrowanych do głosowania.

Od zeszłorocznych, kwietniowych wyborów liczba rejestrowanych wyborców spadła o 147,424 osób, a więc przeciętnie o 3 tys. wyborców na wardę. Należy podkreślić, że do spadku liczby rejestrowanych wyborców doszło w każdej wardzie.

Jak już wielokrotnie informowała Chicagowska Rada Wyborcza, 137 tys. wyborców zostało skreślonych z list głosowania w rezultacie ins-

pekcji terenowej przeprowadzonej przez urzędników Rady. Chodząc od drzwi do drzwi stwierdzono, że wielu z zarejestrowanych wyborców nie mieszka pod adresem figurującym na liście.

Chicagowska Rada Wyborcza prowadzi rejestry od 1942 r. Przegląd tych kartotek wykazał, że w 1978 r. do wyborów zarejestrowało się zaledwie 1,413,253. Jednak w 1983 r. sytuacja poprawiła się i zarejestrowano już 1,625,786. Wszelkie rekordy pobito w 1948 r. kiedy to do wyborów zarejestrowano 2.3 mln. osób.

W tegorocznej rejestracji najniższe notowania ma siedem ward na północy miasta, nad jeziorem, a więc tam, gdzie Richard Phelan, kandydat na przewodniczącego Rady Pow. Cook spodziewał się dostać najwięcej głosów.

Największą liczbę wyborców, bo aż 5,977 osób utraciła 42 warda, gdzie obecny przewodniczący Rady Pow. Cook George Dunne jest przewodniczącym organizacji partyjnej czyli tzw. komitymanem. Drugim miejscem podzieliły się wardy 43 i 44, gdzie w każdej z nich nastąpił spadek o 5,639. W 49 wardzie, gdzie radnym jest David Orr ubiegający się o urząd sekretarza (clerka) pow. Cook liczba rejestrowanych wyborców spadła o 4,143.

W 18 wardach, gdzie dominuje czarna ludność liczba rejestrowanych wyborców spadła w sumie o 56,408 osób. Przypomnijmy, że Eugene Pincham, murzyński kandydat na przewodniczącego Rady Pow. Cook liczy na to, że przy pomocy mandatów czarnej ludności wygra marcowe prawybo- (ao)

kryteria.

Tak więc podstawą do głosowania "in absentia" może być: wyjazd z ważnych powodów (np. służbowy) w dniu prawyborów; inwalidztwo; studia na uczelni poza Chicago; celebrowanie świąt religijnych, przypadających na dzień elekcji; praca przy wyborach w "precynktach" innych niż te do których należą osoby zatrudnione przez Radę Wyborczą; praca w wymiarze sprawiedliwości i organach ścigania na zmianie, zbiegającej się z porą elekcji.

Należy podkreślić, że głosowania "in absentia" nie można traktować jako alternatywnej metody głosowania. Zastosowanie jej tylko dlatego, iż komuś się nie chce iść do urny wyborczej 20 marca jest naruszeniem obowiązującego prawa. Dokładniejsze informacje (tylko w j. ang.) o sposobie głosowania "in absentia" i w ogóle marcowych prawyborów, można uzyskać telefonując do Rady 312-269-7900. (ao)

Głosowanie "in absentia"

Chicago (inf. wł.) — Chicagowska Rada Wyborcza informuje, że do poniedziałku 19 marca włącznie prowadzić będzie głosowanie "in absentia," a więc do tego dnia oddawać mogą swe mandaty wyborcze wszystkie te osoby, które nie mogą przyjść do urn wyborczych 20 marca.

Kartki do głosowania metodą "in absentia" można uzyskać pocztą, pisząc na adres: Chicago Board of Election, Absentee Department, City Hall, Chicago, IL 60602. Podania będą przyjmowane do dn. 15 marca.

Przewodniczący Chicagowskiej Rady Wyborczej Michael Hamblet przypomniał, że w myśl nowej stanowej regulacji prawnej, osoby, które nie kwalifikują się do głosowania "in absentia," a ubiegają się o ten przywilej, popełniają poważne wykroczenie przeciwko prawu. Głosować "in absentia" mogą tylko te osoby, które spełniają określone